

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY

**POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA
W JELENIEJ GÓRZE**

**INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
MIASTA JELENIEJ GÓRY I POWIATU KARKONOSKIEGO
ZA 2022 ROK**

**Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Jeleniej Górze**

Ewa Czyżewska

Jelenia Góra, marzec 2023 rok

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

I. Spis treści

I	Spis treści.....	2
II	Spis tabel.....	2
III	Wstęp.....	3
IV	Nadzór epidemiologiczny oraz bieżący nadzór sanitarny nad placówkami służby zdrowia.....	7
V	Higiena środowiska i obiektów użyteczności publicznej.....	17
VI	Higiena zakładów produkcji, obrotu żywności i żywienia.....	22
VI	Zagrożenie środowiska pracy miasta i powiatu z uwzględnieniem chorób zawodowych.....	37
VII	Higiena zakładów nauczania.....	41
VIII	Zapobiegawczy nadzór sanitarny.....	48
IX	Działalność oświatowo zdrowotna i promocji zdrowia.....	50
X	Nadzór nad obiektami higieny radiacyjnej.....	55
XI	Posumowanie.....	56

II. Spis tabel

Tabela Nr 1	Liczba kontroli/wizytacji przeprowadzonych przez PPIS w Jeleniej Górze na terenie miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego oraz liczba nadzorowanych obiektów.....	4
Tabela Nr 2	Liczba decyzji administracyjnych i postanowień wydanych przez PPIS w Jeleniej Górze na terenie miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego.....	4
Tabela Nr 3	Zachorowania na choroby zakaźne w Jeleniej Górze w 2022 roku, w porównaniu z rokiem 2021.....	9
Tabela Nr 4	Zachorowania na choroby zakaźne w powiecie karkonoskim w 2022 roku, w porównaniu z rokiem 2021.....	12
Tabela Nr 5	Stan zaszczepienia w poszczególnych rocznikach w %	16
Tabela Nr 6	Liczba obiektów żywieniowych i obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością w Jeleniej Górze i powiecie karkonoskim	22
Tabela Nr 7	Stałe placówki oświatowo-wychowawcze na terenie Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego.....	41

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2022 rok

III. WSTĘP

Państwowa Inspekcja Sanitarna powołana została w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed wpływem czynników szkodliwych lub uciążliwych oraz zapobiegania powstawania chorób, w tym zakaźnych i zawodowych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze sprawuje nadzór nad warunkami higieny środowiska, higieny pracy w zakładach pracy, procesów nauczania i wychowania, wypoczynku i rekreacji, warunkami zdrowotnymi żywności i żywienia, a także higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których udzielane są świadczenia zdrowotne, na obszarze miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego.

Realizacja ustawowych zadań, na terenie objętym nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze, odbywa się poprzez sprawowanie bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego oraz prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych oraz działalności w zakresie promocji zdrowia, a także prowadzenie systematycznego monitoringu czynników środowiskowych.

Populacja na nadzorowanym terenie w 2022 roku wynosiła ogółem **137 329**, z czego **76 184** to mieszkańcy miasta Jeleniej Góry, a **61 145** to ludność powiatu karkonoskiego (stan na 30.06.2022 r.).

W Polsce w 2022 r. nadal obowiązywał stan zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wywołanymi wirusem SARS-CoV-2. Pomimo odwołania stanu epidemii nadal funkcjonują rozwiązania zapobiegające i przeciwdziałające rozprzestrzenianiu się wspomnianego wirusa.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Jeleniej Górze (zwana dalej Powiatową Stacją) w dalszym ciągu prowadzi monitoring zachorowań na COVID-19. Szczegółowy opis postępowania w tym zakresie został przedstawiony w dalszej części opracowania.

W ramach prowadzonej działalności kontrolnej oraz zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w roku 2022 przeprowadzono ogółem **13 827** kontroli w **4 308** obiektach pozostających pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze w 2022 roku. Ich zakres prezentuje tabela Nr 1:

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

Tabela Nr 1 Liczba kontroli/wizytacji przeprowadzonych przez PPIS w Jeleniej Górze na terenie miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego oraz liczba nadzorowanych obiektów

Wyszczególnienie	Liczba kontroli/wizytacji			Liczba obiektów stan na 31.12.2022 roku		
	Miasto	Powiat	Razem	Miasto	Powiat	Razem
Higiena komunalna	210	371	581	499	943	1 442
Bezpieczeństwo żywności i żywienia	540	587	1127	846	1059	1 905
Higiena pracy, w tym: - w sprawie chorób zawodowych oraz nadzoru nad kosmetykami	148	89	237	173	128	301
Higiena dzieci i młodzieży	96	162	258	87	68	155
Epidemiologia kontrole oraz: - wywiady epidemiologiczne - wywiady dla psse woj. dolnośląskiego	203	83	286	414	92	506
	4505	4729	9 234	-	-	-
	-	-	1 912	-	-	-
Zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	64	72	136	-	-	-
Oświata zdrowotna i promocja zdrowia	45	11	56	-	-	-
Ogółem	-	-	13 827	2 019	2 290	4 309

W prowadzonych postępowaniach administracyjnych wydano **1850** decyzji merytorycznych, **780** decyzji płatniczych, **144** postanowienia, **1** wniosek o ukaranie oraz nałożono **106** mandatów (miasto – 52, powiat – 54) na ogólną kwotę **33 100,00 zł** (miasto – 15 300,00 zł, powiat – 17 800,00 zł).

Zakres prowadzonego postępowania administracyjnego przedstawia tabela Nr 2:

Tabela Nr 2 Liczba decyzji administracyjnych i postawień wydanych przez PPIS w Jeleniej Górze na terenie miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego

Wyszczególnienie	Liczba								
	decyzji merytorycznych			decyzji płatniczych			postanowień		
	Miasto	Powiat	Razem	Miasto	Powiat	Razem	Miasto	Powiat	Razem
Higiena komunalna	109	125	234	20	70	90	36	30	66
Bezpieczeństwo żywności i żywienia	287	379	666	175	268	443	-	-	-
Higiena pracy	86	33	119	49	27	76	-	-	-
Higiena dzieci i młodzieży	9	4	13	3	3	6	-	-	-
Epidemiologia	514	304	818	9	3	12	-	-	-
Zapobiegawczy nadzór sanitarny	-	-	-	68	85	153	30	48	78
Ogółem	1 005	845	1 850	324	456	780	66	78	144

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

Obiektywna ocena stanu sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego, uwzględniająca zagrożenia zarówno istniejące, jak również te mogące się pojawić, jest możliwa dzięki sprawnie działającemu laboratorium, które wykonuje badania w szerokim spektrum, dysponując wykwalifikowaną kadrą, odpowiednio przygotowaną infrastrukturą, którego kompetencje potwierdzone zostały certyfikatem Polskiego Centrum Akredytacyjnego.

W Powiatowej Stacji w Jeleniej Górze w 2022 roku przeprowadzono ogółem **3922** badania, wykonano **3353** oznaczenia chemiczne, **7442** oznaczenia fizyczne (w tym oznaczenia w zakresie higieny dzieci i młodzieży) oraz **5425** oznaczeń mikrobiologicznych.

W ramach prowadzonego nadzoru nad jakością wody, środków spożywczych, zdrowia ludności i środowiska pracy w Jeleniej Górze oraz w powiecie karkonoskim, przyjęto do badania w Oddziale Laboratoryjnym Powiatowej Stacji w Jeleniej Górze **3088** próbek, w tym:

- **341** próbek wody (105 - Miasto, 236 - Powiat),
- **108** próbek środków spożywczych (102 - Miasto, 6 - Powiat),
- **477** próbek w kierunku schorzeń jelitowych (209 - Miasto, 268 - Powiat),
oraz
- dokonano **2162** pomiarów czynników szkodliwych i uciążliwych na stanowiskach pracy (1509 - Miasto, 653 - Powiat),

z których przeprowadzono **1982** badania, wykonano **2191** oznaczeń chemicznych, **1924** oznaczenia fizyczne, **2632** oznaczenia mikrobiologiczne oraz dokonano **82** oceny znakowania środków spożywczych.

Natomiast **168** próbek przekazano do badania w innych laboratoriach na terenie kraju, w tym:

- **33** próbki wody (7 - Miasto, 26 - Powiat),
- **135** próbek środków spożywczych (128 - Miasto, 7 - Powiat),

z których w laboratoriach zewnętrznych przeprowadzono **432** badania w ramach, których wykonano **277** oznaczeń chemicznych, **49** oznaczeń fizycznych, **85** oznaczeń mikrobiologicznych, a także dokonano **113** ocen znakowania środków spożywczych.

Ponadto należy wskazać, że w Oddziale Laboratoryjnym Powiatowej Stacji w Jeleniej Górze, w ramach zintegrowanego w województwie systemu badań, wykonywane są badania na rzecz innych powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych.

I tak w roku 2022 dla pozostałych powiatowych stacji przeprowadzono **1940** badań oraz

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

wykonano **1162** oznaczenia chemiczne, **5518** oznaczeń fizycznych, a także **2793** oznaczenia mikrobiologiczne.

Przedstawiona w dalszej części opracowania ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego opracowana została na podstawie okresowych analiz i monitoringu oraz sprawozdań statystycznych za 2022 rok.

W oparciu o posiadane informacje stwierdzam, że na terenie miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego zapewnione jest bezpieczeństwo sanitarne.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

**IV. NADZÓR EPIDEMIOLOGICZNY ORAZ BIEŻĄCY NADZÓR SANITARNY
NAD PLACÓWKAMI SŁUŻBY ZDROWIA**

Do zadań statutowych Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze w zakresie epidemiologii należy:

- sprawowanie nadzoru sanitarnego nad placówkami służby zdrowia, w skład których wchodzi podmioty lecznicze stacjonarne, całodobowe i ambulatoryjne, praktyki zawodowe lekarskie, pielęgniarskie i z zakresu fizjoterapii,
- nadzór epidemiologiczny nad wczesnym wykrywaniem i zwalczaniem chorób zakaźnych,
- nadzór epidemiologiczny nad ozdrowieńcami, nosicielami oraz osobami z otoczenia osób chorych; współpraca z innymi PSSE w tym zakresie,
- nadzór nad opracowaniem i wdrażaniem procedur zapobiegających zakażeniom i chorobom zakaźnym związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych,
- sprawowanie nadzoru nad wykonawstwem szczepień ochronnych, dokumentacją, przechowywaniem oraz gospodarką preparatami szczepionkowymi,
- wprowadzanie danych do centralnych baz elektronicznych takich jak: RSWE, ROE, ESND, NOP, POZK, EPIBAZA, SEPIS, EWP,
- współpraca z zespołami ds. zakażeń szpitalnych, służbami, inspekcjami i państwowymi jednostkami organizacyjnymi, w zakresie nadzoru epidemiologicznego i zapobiegania chorobom zakaźnym,
- rejestracja, opracowanie i tworzenie baz danych jednostek chorób zakaźnych wykazywanych w sprawozdaniach MZ-54, MZ-55, MZ-56, MZ-57, MZ-58,
- opracowanie ognisk epidemicznych,
- udział w odbiorach nowych obiektów świadczących usługi medyczne,
- rozpatrywanie interwencji pacjentów dotyczących zagrożeń zdrowotnych w placówkach medycznych.

Od momentu ogłoszenia w Polsce pandemii koronawirusa w marcu 2020 r., także w roku 2022 Sekcja Epidemiologii kontynuowała działania mające na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się zachorowań i zakażeń na COVID-19, spowodowanych koronawirusem SARS CoV-2.

W 2022 roku nadzorem epidemiologicznym objęto 7 126 osób z dodatnim wynikiem SARS-CoV-2 (miasto – 4294, powiat – 2832). Do 11.02.2022 r., kiedy zniesiono obowiązek

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

kwarantanny osób z kontaktu, wydano 792 decyzje o kwarantannie osób z kontaktu z osobami zakażonymi SARS COV-2 (498 – miasto, 294 – powiat). W ramach współpracy z innymi stacjami powiatowymi z terenu Dolnego Śląska w systemie Wirtualna Stacja pracownicy Powiatowej Stacji przeprowadzili 1912 dochodzeń.

W czasie trwania pandemii rejestrowano także zgony z powodu Covid-19. Wszystkie informacje dotyczące przyczyn zgonu: wyjściowej, wtórnej, bezpośredniej oraz chorób współistniejących zapisywano w systemie EWP.

W roku 2022 z powodu Covid-19 zarejestrowano ogółem 103 zgony (powiat – 46, miasto – 57).

Pracownicy Sekcji Epidemiologii w 2022 roku opracowali i wykazali:

- 8352 jednostki chorobowe, wykazane w sprawozdaniu MZ-56 łącznie z Sars CoV-2, w tym (miasto – 5095, powiat – 3257) – od 2022 roku wszystkie zgłoszenia zachorowań na choroby zakaźne ujęte w sprawozdaniu MZ-56 podlegają opracowaniu w systemie EPIBAZA,
- opracowano 59 przypadków zachorowań, nie wykazanych w sprawozdaniu MZ-56, w związku z brakiem podstaw do rejestracji wg definicji chorób zakaźnych (miasto – 38, powiat – 21),
- opracowano 15 zachorowań na gruźlicę – osoby z kontaktu przekazano pod nadzór lekarski (miasto – 10, powiat – 5). Wszystkie osoby zostały zgłoszone do WSSE we Wrocławiu,
- opracowano 96 przypadków pokąsania przez zwierzęta, które nie podlegały-szczepieniom przeciwko wścieklicznie (miasto – 55, powiat – 41),
- zarejestrowano 546 biologicznych czynników chorobotwórczych (miasto – 311, powiat – 235) zgłoszone przez laboratoria diagnostyczne.

Sprawozdania MZ-56 po sporządzeniu, każdego 1-go i 16-go dnia miesiąca, przesyłane są do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Wrocławiu, sprawozdania MZ-55 przesyłane są jeden raz w tygodniu.

Zgodnie z art. 26 Ustawy z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (tekst jednolity z 2022 r. Dz. U. poz. 1657 z późn. zm.) lekarze są zobowiązani do terminowego zgłaszania zakażenia, choroby zakaźnej lub zgonu z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny na podstawie otrzymanych zgłoszeń prowadzi rejestr zakażeń i zachorowań na choroby zakaźne

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

określone w ustawie i na tej podstawie dokonuje bieżącej oceny sytuacji epidemiologicznej nadzorowanego terenu. Jest to jeden z podstawowych elementów funkcjonowania systemu wczesnego ostrzegania i reagowania dla zapobiegania i kontroli zakażeń oraz chorób zakaźnych określonych w ustawie.

Analiza zachorowań na choroby zakaźne

Analizy zachorowań na choroby zakaźne dokonuje się w oparciu o współczynnik zapadalności. Określa on prawdopodobieństwo zachorowania osób zdrowych na daną chorobę w określonym przedziale czasowym.

Wskaźnik zapadalności liczony jest na 100 tys., dzieci do lat 2 na 10 tys., wg liczby ludności na 30.06.2022 r.

Ocena sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w mieście Jelenia Góra

Tabela Nr 3 Zachorowania na choroby zakaźne w Jeleniej Górze w 2022 roku, w porównaniu z rokiem 2021

Jednostka chorobowa		2022 r.		2021 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Salmonellozy	Zatrucia pokarmowe	4	5,25	8	10,28
	posocznica	0	0	0	0
	inne zakażenia pozajelitowe	0	0	0	0
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe	Wywołane przez <i>Cambylobacter</i>	0	0	0	0
	wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	60	78,76	21	26,99
	nie określone	0	0	0	0
	inne określone	0	0	1	1,29
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe (ogółem)	Nie określone	0	0	1	1,29
Lamblioza (gardioza)		0	0	0	0
Wirusowe zakażenia jelitowe	Wywołane przez rotawirusy	54	70,88	25	32,13
	wywołane przez norowirusy	7	9,19	0	0
	inne określone	36	47,25	10	12,85
	nie określone	14	18,38	47	60,41
Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		54	7,09	19	2,44

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

Jednostka chorobowa		2022 r.		2021 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu.	ogółem	169	221,83	244	313,60
	w tym dzieci do lat 2	33	4,33	44	5,66
Jersinioza pozajelitowa		0	0	1	1,29
Listerioza		1	1,31	1	1,29
Krzusiec		0	0	0	0
Płonica		7	9,19	1	1,29
Choroba meningokokowa inwazyjna	Ogółem	1	1,31	0	0
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	1	1,31	0	0
	posocznica	0	0	0	0
Choroba wywołana przez Streptococcus pyogenes inwazyjna	Ogółem	1	1,31	0	0
	róża	1	1,31	0	0
	inna określona i nie określona	0	0	0	0
Legioneloza		0	0	0	0
Kiła	wczesna	0	0	0	0
	kiły i kiła nie określona	0	0	0	0
Rzeżączka		0	0	0	0
Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie		0	0	0	0
Borelioza	Ogółem	30	39,38	4	5,14
	neuroborelioza	0	0	0	0
Styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień		12	15,75	11	14,14
Kleszczowe zapalenie mózgu		0	0	0	0
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	Inne określone i nie określone	0	0	0	0
Ospa wietrzna		272	357,03	120	154,23
Odra		0	0	0	0
Różyczka		0	0	0	0
Wirusowe zapalenie wątroby	Typu A	1	1,31	0	0
	typu B - ostre	0	0	0	0
	typu B – przewlekłe i BNO	2	2,63	0	0

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

Jednostka chorobowa		2022 r.		2021 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
	typu C przewlekłe i BNO	5	6,56	1	1,29
AIDS – Zespół nabytego upośledzenia odporności		1	1,31	1	1,29
Nowo wykryte zakażenia HIV		15	19,69	7	9,00
Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)		1	1,31	0	0
Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae inwazyjna	Ogółem	9	11,81	4	5,14
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	0	0	2	2,57
	posocznicza	4	5,25	2	2,57
	inna określona i nie określona	5	6,53	0	0
Choroba wywołana przez Haemophilus influenzae Inwazyjna	Ogółem	0	0	0	0
	inna określona i nie określona	0	0	0	0
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	W innych chorobach objętych MZ-56	1	1,31	0	0
	inne, nie określone	0	0	0	0
Zapalenie opon mózgowych inne i nie określone		0	0	0	0
Grypa	Ogółem	0	0	0	0
	u dzieci w wieku 0-14 lat	0	0	0	0
Grypa i grypopodobne wykazane w MZ-55		1054	1383,49	1548	1204,45
Zakażenia SARS-CoV-2(COVID-19)		4294	5636,35	5540	7120,18

W roku 2022 odnotowano znaczny wzrost zachorowań na ospę wietrzną oraz boreliozę. Zwiększyła się również zachorowalność na wirusowe zakażenia jelitowe o etiologii określonej, takiej jak rotawirusy, norowirusy czy adenowirusy, w tym u dzieci do lat 2, zmniejszając jednocześnie liczbę zachorowań o etiologii nieokreślonej. Stale rosną zachorowania wywołane przez Clostridium difficile u osób hospitalizowanych. O połowę zwiększyła się liczba zakażeń HIV spowodowanych zakażeniami importowanymi z Ukrainy. Obserwuje się także zwiększoną liczbę zakażeń wirusami zapalenia wątroby oraz chorób wywołanych przez Streptococcus pneumoniae. Spadek zachorowań odnotowano natomiast w przypadku salmonelloz, biegunek i zapaleń

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

żołądkowo-jelitowych BNO oraz Sars-CoV-2 i w przypadku zachorowań grypopodobnych. Zachorowania na pozostałe jednostki chorobowe utrzymują się na podobnym poziomie, co obrazuje załączona powyżej tabela.

Ocena sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w powiecie karkonoskim

Tabela Nr 4 Zachorowania na choroby zakaźne w powiecie karkonoskim w 2022 roku, w porównaniu z rokiem 2021

Jednostka chorobowa		2022 r.		2021 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Salmonellozy	Zatrucia pokarmowe	9	14,72	5	7,94
	posocznica	2	3,27	0	0
	inne zakażenia pozajelitowe	0	0	0	0
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe	Wywołane przez <i>Campylobacter</i>	0	0	0	0
	wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	36	58,88	29	46,03
	nie określone	0	0	0	0
	inne określone	0	0	0	0
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe (ogółem)	Nie określone	0	0	0	0
Lamblioza (gardioza)		0	0	0	0
Wirusowe zakażenia jelitowe	Wywołane przez rotawirusy	28	45,79	6	9,52
	wywołane przez norowirusy	1	1,64	1	1,59
	inne określone	21	34,34	6	9,52
	nie określone	3	4,91	18	28,57
Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		23	3,76	9	1,43
Biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	Ogółem	54	88,31	91	144,46
	w tym dzieci do lat 2	8	1,31	24	3,81
Jersinioza pozajelitowa		0	0	0	0
Listerioza		0	0	1	1,59
Krzyszyc		0	0	0	0
Płonica		3	4,91	0	0
Choroba meningokokowa inwazyjna	Ogółem	0	0	0	0
	zapalenie opon mózgowych	0	0	0	0

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

Jednostka chorobowa		2022 r.		2021 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
	i/lub mózgu				
	posocznica	0	0	0	0
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> inwazyjna	Ogółem	0	0	0	0
	róża	0	0	0	0
	inna określona i nie określona	0	0	0	0
Legionelloza	Choroba legionistów	0	0	0	0
Kila	Wczesna	0	0	0	0
	kiły i kila nie określona	0	0	0	0
Rzeżączka		0	0	0	0
Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie		0	0	0	0
Borelioza	Ogółem	13	21,26	7	11,11
	neuroborelioza	3	4,91	2	3,17
Styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień		12	19,63	5	7,94
Kleszczowe zapalenie mózgu		0	0	0	0
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	Inne określone i nie określone	0	0	0	0
Ospa wietrzna		186	304,19	31	49,20
Odra		0	0	0	0
Różyczka		0	0	0	0
Wirusowe zapalenie wątroby	Typu A	1	1,64	0	0
	typu B - ostre	1	1,64	0	0
	typu B – przewlekłe i BNO	0	0	0	0
	typu C przewlekłe i BNO	4	6,54	0	0
AIDS – Zespół nabytego upośledzenia odporności		0	0	0	0
Nowo wykryte zakażenia HIV		3	4,91	0	0
Świnka (nagminne zapalenie przyusznicy)		1	1,64	0	0
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> inwazyjna	Ogółem	3	4,91	3	4,76
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	2	3,27	1	1,59
	posocznica	0	0	1	1,59
	inna określona i nie określona	1	1,64	1	1,59
Choroba wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i> inwazyjna	Ogółem	0	0	0	0
	inna określona i nie określona	0	0	0	0

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

Jednostka chorobowa		2022 r.		2021 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	W innych chorobach objętych MZ-56	0	0	0	0
	inne, nie określone	0	0	1	1,59
Zapalenie opon mózgowych inne i nie określone		0	0	0	0
Grypa	Ogółem	4	6,54	0	0
	u dzieci w wieku 0-14 lat	3	4,91	0	0
Grypa i grypopodobne wykazane w MZ-55		3360	5495,13	247	392,04
Zakażenia SARS-CoV-2(COVID-19)		2832	4631,61	3781	6001,21

Porównując rok 2022 z rokiem 2021 największą różnicę w ilości zachorowań oraz współczynników zapadalności można zaobserwować w przypadku zachorowań na ospę wietrzną oraz zachorowań na grypę i grypopodobne, których odnotowano znaczny wzrost.

Zwiększona była również zachorowalność, podobnie jak w Jeleniej Górze, na wirusowe zakażenia jelitowe o etiologii określonej, takiej jak rotawirusy, norowirusy czy adenowirusy, w tym u dzieci do lat 2, salmonellozy, boreliozę. Zarejestrowano ponadto potwierdzone testami przypadki grypy. Zwiększona była także liczba osób poddanych szczepieniom p/wścieklicznie, w związku z pokąsaniem przez zwierzęta.

Spadek zachorowań odnotowano w przypadku biegunek BNO oraz zakażeń Sars-CoV-2.

Ogniska epidemiczne zakażeń jelitowych

W 2022 r. zarejestrowano 1 ognisko epidemiczne o etiologii salmonellozowej w powiecie.

Ogniska epidemiczne w szpitalach

W 2022 r. do Powiatowej Stacji zgłoszono 44 ogniska zakażeń szpitalnych. Były to 4 ogniska wywołane przez *Clostridium difficile* (miasto – 1, powiat – 3).

Stan sanitarno-higieniczny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze, znajdują się podmioty lecznicze oraz praktyki zawodowe.

W ramach podmiotów leczniczych, wydzielone są obiekty stacjonarne i całonocne, świadczące szpitalne lub inne niż szpitalne świadczenia zdrowotne oraz obiekty ambulatoryjne.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2022 rok

Działalność lecznicza wykonywana przez praktyki zawodowe obejmuje praktyki lekarskie, praktyki pielęgniarek i położnych oraz praktyki fizjoterapeutów.

W związku z pandemią oraz wprowadzeniem 16.05.2022 r. stanu zagrożenia epidemicznego w Sekcji Epidemiologii kontynuowano zadania określone w czasie pandemii, jak również prowadzono nadzór nad podmiotami leczniczymi, ambulatoryjnymi oraz praktykami zawodowymi lekarzy, pielęgniarek i fizjoterapeutów.

W 2022 r. przeprowadzono 286 kontroli sanitarnych (miasto – 203, powiat – 83). W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych wydano w obiektach 11 decyzji nakazujących usunięcie nieprawidłowości, które dotyczyły stanu sanitarno-technicznego obiektów (w tym: 8 – miasto, 3 – powiat), 2 decyzje o wygaśnięciu w związku z zamknięciem obiektów (1 – miasto, 1 – powiat) oraz 13 decyzji zmieniających termin wykonania obowiązków wynikających z decyzji nakazujących (8 – miasto, 5 – powiat).

Ponadto wszystkie obiekty, oprócz swoich zadań statutowych, realizowały także, w okresie pandemii oraz w okresie ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego, zadania związane z zapobieganiem zakażeniom SARS – CoV -2

Szczepienia ochronne

Punkty szczepień na terenie nadzorowanym przez Powiatową Stację obejmują szczepieniami dzieci i młodzież do 20-go roku życia. Wykonują szczepienia ochronne osób narażonych w szczególności na zakażenie oraz szczepienia zalecane – nie finansowane ze środków publicznych. Punkty szczepień prowadziły również szczepienia dzieci uchodźców zdeklarowanych do POZ lub kwalifikowane jako osoby przyjezdne.

Przeprowadzona analiza, na podstawie kontroli bieżących oraz sprawozdań GUS MZ-54, wykonywanych szczepień ochronnych przez świadczeniodawców, pomimo stanu zagrożenia epidemicznego oraz odnotowywanych nadal zachorowań na Covid 19, wykazuje, że szczepienia prowadzone były systematycznie i zgodnie z obowiązującym programem szczepień ochronnych. W roku 2022 odnotowano także nieznaczny spadek, zwłaszcza w szczepieniach niemowlaków, oraz nieznaczny wzrost ilości wykonanych szczepień w rocznikach szkolnych, w stosunku do roku 2021.

Na koniec roku 2022 wykazano ogółem 546 osób (rodziców, opiekunów prawnych), które nie podjęły lub zaprzestały wykonywania szczepień u swoich dzieci lub podopiecznych. W 2022 roku 1 osoba podjęła szczepienia po wcześniejszych odmowach.

Dla zabezpieczenia prowadzenia ciągłości wykonywania szczepień ochronnych

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

Powiatowa Stacja prowadzi szczegółowy nadzór nad dostarczaniem oraz wydawanymi preparatami szczepionkowymi. Prowadzony jest całodobowy monitoring urządzeń chłodniczych, zabezpieczający zachowanie łańcucha chłodniczego, monitorowane są daty ważności oraz serie szczepionek oraz kontrolowany jest system przechowywania i monitoringu w punktach szczepień.

Tabela Nr 5 Stan zaszczepienia w poszczególnych rocznikach w %

Rodzaj szczepienia, rok urodzenia	2021	2022
Gruźlica + WZW B – noworodki	97,77	97,16
Gruźlica po 1 roku życia	97,47	95,24
Błonica, tężec, krztusiec, poliomyelitis– 1 rok życia	49,32	45,06
Błonica, tężec, krztusiec, poliomyelitis- dawka uzupełniająca – 2 r. życia	36,94	34,00
Błonica, tężec, krztusiec, poliomyelitis –w 3 r. życia	86,07	83,17
WZW B – 3 rok życia	91,13	93,96
Haemophilus influenzae typ B dawka uzupełniająca - 2 rok życia	36,03	33,55
Haemophilus influenzae typ B – 3 rok życia	83,87	80,20
Odra, świnka, różyczka – I dawka – 2 rok życia	73,68	62,90
Odra, świnka, różyczka – I dawka – 3 rok życia	91,04	87,72
Błonica, tężec, krztusiec ac., Poliomyelitis- 6 r. życia	45,99	40,98
Błonica, tężec, krztusiec ac., poliomyelitis w 7 r. życia	78,09	76,97
Odra, świnka, różyczka – II dawka – 10 rok życia	75,48	78,83
Odra, świnka, różyczka – II dawka – 11 rok życia	89,31	83,82
Różyczka – 10 rok życia - dziewczęta	60,95	73,40
Błonica, tężec, krztusiec - II dawka – 14 rok życia	50,75	52,56
Tężec, błonica - III dawka – 19 rok życia	38,85	44,52

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

V. HIGIENA ŚRODOWISKA I OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Do zadań statutowych Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze w zakresie higieny komunalnej należy:

- sprawowanie nadzoru sanitarnego nad obiektami użyteczności publicznej, środkami komunikacji, urządzeniami wodnymi, wodociągami sieciowymi i indywidualnymi ujęciami wody wykorzystywanymi do celów publicznych,
- sprawowanie nadzoru sanitarnego nad stanem czystości i porządku na terenach miast i gmin, zwłaszcza w zakresie usuwania odpadów komunalnych,
- nadzór nad zaopatrzeniem ludności w wodę do spożycia, nadzór nad stanem sanitarno-technicznym wodociągów publicznych i ujęć indywidualnych, nadzór nad dezynfekcją wody podawanej do sieci, sporządzanie harmonogramów poboru prób wody, udział w akcjach profilaktycznych w zakresie ochrony stanu sanitarnego ujęć i urządzeń wodnych,
- tworzenie baz danych dotyczących monitoringu wody na terenie działania podległym koordynatorowi ds. monitoringu wody,
- udział w odbiorach nowych obiektów użyteczności publicznej,
- rozpatrywanie sygnałów mieszkańców w zakresie higieny komunalnej,
- opiniowanie i nadzorowanie zorganizowanych imprez masowych,
- wykonywanie ocen i analiz środowiskowych,
- opiniowanie projektów uchwał rad miejskich i urzędów gmin w zakresie szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku na terenie miast i gmin,
- wydawanie postanowień dotyczących zezwolenia na przewóz z zagranicy zwłok i szczątków ludzi oraz nadzór sanitarny nad ekshumacjami i miejscami przeznaczonymi do chowania zmarłych.

Nadzór sanitarny nad obiektami użyteczności publicznej

W roku 2022 w ewidencji Powiatowej Stacji znajdowały się 1292 obiekty użyteczności publicznej zlokalizowane w 5 miastach i w 5 gminach, z czego skontrolowano 485 obiektów. Były to następujące rodzaje obiektów: zakłady fryzjerskie i kosmetyczne, zakłady odnowy biologicznej, cmentarze, zakłady pogrzebowe, domy przedpogrzebowe, krematoria, toalety publiczne i ogólnodostępne, pływalnie, baseny kąpielowe, hotele, domy wczasowe i wypoczynkowe, pensjonaty, schroniska, pokoje gościnne, noclegownie, domy pomocy społecznej i placówki zapewniające całodobową opiekę, kempingi i pola namiotowe,

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2022 rok

tereny rekreacyjne, obiekty sportowe, parkingi, placówki kulturalne, pralnie, stacje paliw, obiekty transportu osobowego, przystanki, stacje PKP i PKS.

W ewidencji w roku 2022 r. w Jeleniej Górze były 484 obiekty użyteczności publicznej, z czego skontrolowano 167 obiektów. Nałożono 5 mandatów na kwotę 900 zł.

W powiecie karkonoskim w ewidencji było 808 obiektów użyteczności publicznej, z czego skontrolowano 298 obiektów. Nałożono 4 mandaty na sumę 700 zł.

W związku z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 2 grudnia 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 r. poz. 2016 z późn.zm.) skontrolowano 15 czynnych pływalni. Zarządcy pływalni uzgadniali z PPIS w Jeleniej Górze roczne harmonogramy wewnętrznych kontroli jakości wody w poszczególnych nieckach kąpielowych i zgodnie z nimi prowadzili badania. W ramach nadzoru nad tymi obiektami przeprowadzane były kontrole sanitarne, badano jakość wody z niecek pływalni, egzekwowano wykonanie wewnętrznych kontroli jakości wody.

Ponadto pod nadzorem było 56 basenów kąpielowych, z czego skontrolowano 33 obiekty.

Nadzór nad zaopatrzeniem ludności w wodę do spożycia

Jednym z ważniejszych zagadnień Sekcji Higieny Komunalnej jest nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia. W roku 2022 pod nadzorem Powiatowej Stacji znajdowało się 150 obiektów związanych z zaopatrzeniem ludności w wodę do spożycia. Są to ujęcia zbiorowego zaopatrzenia w wodę, ujęcia indywidualne, studnie publiczne oraz wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę.

MIASTO JELENIA GÓRA

W Jeleniej Górze zbadano ogółem 253 próbki wody z wodociągu Jelenia Góra, w ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstwa wodociągowego i badań monitoringowych Powiatowej Stacji. Przebadano 128 próbek w zakresie składu mikrobiologicznego i 125 próbek w zakresie składu fizyczno-chemicznego.

Wodociąg Jelenia Góra oceniono jako dobry i stwierdzono przydatność wody do spożycia przez ludzi, ponieważ w zakresie składu fizyczno-chemicznego i mikrobiologicznego nie stwierdzono niezgodności z normami sanitarnymi.

Ponadto przedsiębiorstwo PWiK „Wodnik” przeprowadziło badania radonu w wodzie przeznaczonej do spożycia. W jednej próbce wody pochodzącej z ujęcia „Grabarów” stwierdzono przekroczenie wartości parametrycznej aktywności radonu w wodzie

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2022 rok

przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Otrzymano wynik 245,3 Bq/l. Badania jakości wody w zakresie radonu prowadzone są od 2017r. Wartość aktywności radonu w wodzie z ujęcia „Grabarów” waha się w granicach od 154 do 245,3 Bq/l. Badania wykonane w 2022 r. wskazują na niewielką tendencję wzrostową. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, przy takiej wartości aktywność radonu należy badać z częstotliwością 1 raz w roku. Przedsiębiorstwo „Wodnik” zamierza zmodernizować Zakład Uzdatniania Wody „Grabarów”, w tym także obniżyć aktywność radonu w wodzie przeznaczonej do spożycia. Obecne działania są na etapie planowania.

POWIAT KARKONOSKI

W powiecie karkonoskim znajduje się 21 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, które oceniono jako dobre.

Na terenie powiatu karkonoskiego zbadano ogółem 506 próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstw wodociągowych i badań monitoringowych Powiatowej Stacji. W zakresie składu mikrobiologicznego wody zbadano 246 próbek, a w zakresie składu fizykochemicznego zbadano 260 próbek.

W zakresie składu mikrobiologicznego stwierdzono niezgodności w 2 wodociągach: Jeżów Sudecki i Przesieka. W związku z tym na stronie internetowej Powiatowej Stacji podano do wiadomości publicznej komunikaty dotyczące pogorszenia jakości wody do spożycia oraz zostali powiadomieni wójtowie gmin Jeżów Sudecki i Podgórzyn oraz Karkonoski System Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Po podjętych działaniach naprawczych (dezynfekcja sieci) następne próbki były prawidłowe. Nie odnotowano przypadków zatruc i chorób wodozależnych.

Pod względem fizykochemicznym na 260 zbadanych próbek wody 34 próbki nie spełniały norm sanitarnych, głównie w zakresie zaniżonej wartości odczynu pH (15 próbek) w wodociągach: Szklarska Poręba, Piechowice, Stara Kamienica-Kromnów, Kopaniec, Kowary, Przesieka, Sosnówka, Podgórzyn oraz w zakresie zwiększonej zawartości chloroformu (5 próbek) w wodociągach: Karpacz, Kowary, Miłków. W większości przypadków jakość wody została doprowadzona do obowiązujących norm sanitarnych. Ze względu na przekroczenie dopuszczalnej warunkowej wartości parametrycznej glinu, określonej w decyzjach warunkowych dla wodociągu Piechowice i wodociągu Szklarska Poręba, zostało wszczęte postępowanie administracyjne. Badania sprawdzające wykonane po

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

podjętych działaniach naprawczych wykazały poprawę jakości wody w zakresie glinu oraz zmniejszenie jego zawartości poniżej dopuszczalnej warunkowej wartości parametrycznej.

Dla wodociągu Janowice Wielkie w okresie od 23 grudnia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. obowiązywały odstępstwa od obowiązujących norm sanitarnych w zakresie zawartości parametru arsenu w wodzie przeznaczonej do spożycia. Odstępstwo zostało ustalone do wartości dopuszczalnej arsenu tj. 16 µg/l.

Wartość parametryczna tego pierwiastka została określona na poziomie 10 µg/l w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W roku 2022 we wszystkich zbadanych próbkach arsen nie spełniał normy 10 µg/l, ale jego poziom był niższy od dopuszczalnej wartości 16 µg/l określonej w I i II odstępstwie. Czas trwania II odstępstwa wygasł z dniem 31 grudnia 2020 r., ale zwrócono się do Komisji Europejskiej z wnioskiem o opinię w sprawie dalszego odstępstwa. Obecnie wniosek nadal jest na etapie rozpatrywania.

Dbając o bezpieczeństwo zdrowotne konsumentów jakość wody jest nadal monitorowana w zakresie zawartości arsenu z dotychczasową częstotliwością. W przypadku stwierdzenia tendencji wzrostowej i przekroczenia poziomu 15 µg/l w 2 kolejnych oznaczeniach, zostanie wydany komunikat o konieczności korzystania z wód butelkowanych, jako jedyne źródła wody do picia dla kobiet w ciąży i dzieci do 3 roku życia. Dotychczas nie zaszła taka konieczność. Ponadto konsumenci wody powinni stosować się do komunikatów Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze, w których zawarte są m.in. zalecenia PZH Narodowego Instytutu Zdrowia.

Gmina Janowice Wielkie podjęła także działania mające na celu pozyskanie wody o prawidłowej jakości z Gminy Marciszów. W grudniu 2022 r. została zakończona budowa przyłącza wodociągowego od Gminy Marciszów do ujęcia P-4 Miedzianka. W dalszym etapie Gmina Marciszów dokona przebudowy sieci wodociągowej w obrębie swojej gminy tak, aby uzyskać optymalne ciśnienie umożliwiające przesył wody.

**Nadzór nad jakością wody ciepłej w budynkach zamieszkania zbiorowego oraz
w budynkach użyteczności publicznej, w których w trakcie ich użytkowania
wytwarzany jest aerozol wodno-powietrzny**

W 2022 roku prowadzony był nadzór nad jakością wody ciepłej poprzez egzekwowanie wykonania badań wody ciepłej w kierunku bakterii *Legionella sp.* na drodze

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2022 rok

postępowania administracyjnego. Na 181 próbek zbadanych w 75 obiektach w jednym obiekcie stwierdzono złą jakość wody w 3 próbkach. Badania wody były wykonane w ramach kontroli wewnętrznej jakości wody ciepłej. Właściciel obiektu niezwłocznie podjął skuteczne działania naprawcze, co potwierdziły powtórne badania wody. W pozostałych obiektach jakość wody ciepłej była zgodna z normami sanitarnymi.

Rozpatrywanie interwencji mieszkańców

W roku 2022 do Powiatowej Stacji wpłynęło 59 spraw od mieszkańców, dotyczących terenów miast. Zgłaszane sprawy dotyczyły m.in.: złego stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej, złej jakości wody, złego stanu sanitarnego mieszkań i stanu technicznego budynków mieszkalnych. 39 zgłoszonych spraw dotyczyło Jeleniej Góry, przy czym 7 z nich dotyczyło złego stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej, 13 dotyczyło złego stanu sanitarnego mieszkań i stanu technicznego budynków mieszkalnych, 5 dotyczyło złej jakości wody z wodociągu publicznego. Pozostałe pojedyncze sygnały dotyczyły m.in.: gromadzenia odpadów oraz nieprawidłowej gospodarki ściekowej. Wszystkie interwencje miały zasięg lokalny i nie stwarzały większego zagrożenia epidemiologicznego.

Nadzór nad ekshumacjami i przewozem zwłok i szczątków z zagranicy

W roku 2022 wydano 43 postanowienia zezwalające na przywóz zwłok lub szczątków z zagranicy tj. 26 na teren Jeleniej Góry i 17 na teren powiatu karkonoskiego. Przeprowadzono 8 kontroli związanych z ekshumacją zwłok – liczba wydanych zezwoleń na ekshumację zwłok lub szczątków wynosiła 117.

Opiniowanie regulaminów o utrzymaniu czystości i porządków w miastach i gminach

W roku 2022 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze wydał 7 postanowień opiniujących regulaminy o utrzymaniu czystości i porządku oraz uchwały w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

VI. BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

Jednym z głównych zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego jest kontrola warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności oraz warunków żywienia zbiorowego, a także warunków produkcji i obrotu materiałami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

W 2022 roku według ewidencji było :

- 176 obiektów przetwórstwa spożywczego – skontrolowano 86 zakładów, przeprowadzając w nich 103 kontrole,
- 683 obiektów obrotu żywnością, skontrolowano 246, przeprowadzono 380 kontroli,
- 1030 obiektów żywienia zbiorowego, w tym zakładów usług cateringowych, przeprowadzono 639 kontroli w 492 obiektach;
- 16 wytwórni i miejsc obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością, skontrolowano 5, w tym 1 wytwórnię.

Ogółem w Jeleniej Górze według ewidencji było 846 zakłady, natomiast w powiecie 1059.

Tabela Nr 6 Liczba obiektów żywieniowych i obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością w Jeleniej Górze i powiecie karkonoskim

Lp.	Grupa obiektów statystycznie	Ilość zakładów na terenie miasta Jeleniej Góry	Ilość zakładów na terenie powiatu karkonoskiego
1.	Zakłady produkcji żywności	65	111
2.	Obrót żywnością	444	239
3.	Zakłady żywienia zbiorowego, w tym zakłady usług cateringowych	328	702
4.	Wytwórnie i miejsca obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością	9	7
	Suma	846	1059

Nadzór prowadzony jest w oparciu o następujące przepisy prawne:

- Ustawę z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (tekst jednolity Dz. U. z 2022r. poz. 2132);
- Rozporządzenie (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz. U. UE L 139 z dnia 30 kwietnia 2004 r. str. 1);
- Rozporządzenie (WE) nr 2017/625 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2017r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr 1107/2009, (UE) nr 1151/2012, (UE) nr 652/2014, (UE) 2016/429 i (UE) 2016/2031, rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

- (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/58/WE, 1999/74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE, oraz uchylające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy Rady 89/608/EWG, 89/662/EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzję Rady 92/438/EWG (rozporządzenie w sprawie kontroli urzędowych);
- Rozporządzenie (WE) Nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. bezpieczeństwa żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności;
 - Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004

Przepisy prawne wytyczają główne kierunki nadzoru nad bezpieczeństwem żywności poprzez:

- sprawowanie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i żywienia, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w oparciu o analizę ryzyka zagrożenia zdrowia i życia człowieka,
- sprawowanie nadzoru nad środkami spożywczymi objętymi obowiązkiem powiadomienia o pierwszym wprowadzeniu do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej tj. suplementami diety, żywnością dla określonych grup, żywnością wzbogacaną),
- sprawowanie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i żywienia zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego, w szczególności w zakresie: zanieczyszczeń żywności, w tym mikrobiologicznych i chemicznych stosowania substancji dodatkowych do żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością,
- dokonywanie oceny sposobu żywienia pacjentów w szpitalach na podstawie jadłospisów/posiłków zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego,
- dokonywaniu oceny sposobu żywienia w jednostkach systemu oświaty na zgodność z przepisami w tym zakresie oraz promowanie zdrowego stylu życia,
- nadzorowanie warunków sanitarno-technicznych w zakładach obrotu i produkcji żywności,
- nadzorowanie wprowadzanej do obrotu bezpiecznej żywności, poprzez sprawdzanie:

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

prawidłowych warunków przechowywania; identyfikowalności żywności na etapie dostaw oraz dystrybucji żywności w zakładach; prawidłowego znakowania żywności oraz higieny personelu zatrudnionego przy produkcji i obrocie żywnością.

W myśl art. 61-62 Ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia przeprowadza się kontrole zakładów produkujących lub wprowadzających do obrotu żywność oraz rejestruje się i wystawia decyzje zatwierdzające zakład, z dokładnym określeniem rodzaju prowadzonej działalności. Wystawiono 122 nowe decyzje zatwierdzające, głównie w grupie obiektów żywienia zbiorowego otwartego – 62.

W 2022 roku w obiektach żywnościowo-żywieniowych przeprowadzono 1127 kontroli.

W wyniku kontroli urzędowych za stwierdzone nieprawidłowości w zakładach nałożono 97 mandatów karnych na kwotę 31 500 zł., w tym w Jeleniej Górze 47 na kwotę 14 100 zł. Wydano 666 decyzji merytorycznych, w tym nakazujących wykonanie zaleceń związanych z poprawą stanu technicznego zakładów żywnościowo-żywieniowych.

W 2022 roku zgodnie z „Planem pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu w PIS” na 2022 r. zostały pobrane 243 próbki.

W sklepach spożywczych i hurtowniach pobrano 175 próbek do badań w kierunku oznaczania m.in.: metali, substancji dodatkowych, WWA, napromieniania, 3-MCPD, mikotoksyn, GMO, glutenu, histaminy, zanieczyszczeń mikrobiologicznych oraz prawidłowości znakowania. Jedna próbka żywności specjalnego przeznaczenia medycznego została zdyskwalifikowana, ze względu na nieprawidłowe oznakowanie. Pozostałe próbki w zbadanym zakresie spełniły wymagania zdrowotne żywności.

Od producentów, przedsiębiorców z terenu będącego pod nadzorem Powiatowej Stacji (piekarnie, cukiernie, automaty do lodów, zakłady żywienia zbiorowego otwartego, w tym zakłady małej gastronomii, wytwórnia wód źródlanych, wytwórnia kryształów) pobrano 30 próbek do badań w kierunku oznaczania: zanieczyszczeń mikrobiologicznych, migracji ołowiu i kadmu, 3-MCPD oraz prawidłowości znakowania. Wyżej wymienione próbki w zbadanym zakresie spełniły wymagania zdrowotne. Ponadto na terenie Powiatowej Stacji działa Spółka Salvum Lab K. Kowaleczko, A. Lewandowski, D. Lewandowski, S. Zawadzki Sp.k. ul. Sobieskiego 53, 58-500 Jelenia Góra, która wprowadza po raz pierwszy do obrotu suplementy diety oraz żywność specjalnego przeznaczenia medycznego wyprodukowane w innych zakładach na zasadach produkcji kontraktowej, dlatego też próbki żywności tego

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2022 rok

podmiotu pobierane są z aptek. Ogólnie z aptek pobrano 14 próbek (w tym 8 próbek naszego producenta) do badań w kierunku oznaczania: zawartości witamin i składników mineralnych, metali, zanieczyszczeń mikrobiologicznych, oraz prawidłowości znakowania. Próbkę pobraną w aptekach w badanych zakresach spełniały wymagania zdrowotne żywności. Jedynie 1 próbka suplementu diety producenta będącego pod nadzorem Powiatowej Stacji została zdyskwalifikowana, ze względu na nieprawidłowe oznakowanie.

Ogólnie w 2022 zdyskwalifikowano 2 próbki z grupy: żywność specjalnego przeznaczenia medycznego oraz suplement diety. Produkty dyskwalifikowano ze względu na nieprawidłowe oznakowanie opakowań jednostkowych. Skutkiem tego były wszczęte postępowania administracyjne prowadzone wobec przedsiębiorców.

Charakterystyka stanu sanitarnego obiektów żywności i żywienia

Produkcja żywności

W 2022 r. nadzorowano 176 obiektów produkcji żywności, w tym 65 zakładów w Jeleniej Górze i 111 w powiecie karkonoskim. W tej grupie obiektów znajdują się m.in. takie zakłady jak: wytwórnie lodów, automaty do lodów, piekarnie, ciastkarnie, zakłady garmazeryjne, przetwórnice owoców i warzyw, browary, wytwórnie suplementów diety, producenci żywności w warunkach domowych oraz producenci pierwotni i Rolniczy Handel Detaliczny.

Skontrolowano 86 zakładów (w Jeleniej Górze 39, w powiecie 47) przeprowadzając 103 kontrole sanitarne. Wydano w sumie 51 decyzji merytorycznych, w tym decyzje nakazujące.

W grupie zakładów najczęściej występujące nieprawidłowości to:

- zły stan sanitarno-techniczny pomieszczeń zakładów, w tym ścian, podłóg, sufitów,
- zły stan sanitarno-techniczny urządzeń i sprzętu,
- brak aktualnego wyniku badania wyrobu gotowego wyprodukowanego w zakładzie,
- brak aktualnego wyniku badania wody,
- brak weryfikacji systemu HACCP, GHP, GMP.

W zakładach produkcji żywności przeprowadzano identyfikowalność dostarczanych surowców na przykładzie wyrobu gotowego. Dokonywano oceny znakowania wyrobów gotowych pakowanych na podstawie etykiet. Zwracano uwagę na schemat technologiczny produkcji danego wyrobu oraz substancje dodatkowe stosowane w zakładzie.

W grupie produkcji żywności za stwierdzone w czasie kontroli uchybienia sanitarne nałożono 7 mandatów karnych na kwotę 2200 zł.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

Z grup zakładów produkcji żywności poniżej omówiono dwie grupy tj.:

1) Wytwórnice suplementów diety.

Na terenie miasta Jeleniej Góry znajdują się dwa zakłady zajmujące się produkcją suplementów diety tj.: Przedsiębiorstwo Farmaceutyczne JELFA S.A. z siedzibą w Jeleniej Górze przy ul. Wincentego Pola 21 oraz Wytwórnia suplementów diety PHARMACTOR przy ul. Wincentego Pola 19a

Przedsiębiorstwo Farmaceutyczne JELFA S.A. z siedzibą w Jeleniej Górze przy ul. Wincentego Pola 21 od 2019 roku jest częścią międzynarodowego koncernu Bausch Health. Pod nadzorem Powiatowej Stacji znajdują się Wydział Tabletek, w którym odbywa się produkcja suplementów diety. Na rynek polski zakład produkuje sześć suplementów diety: Vitaral, AscoRutiCal forte, Falvit, Falvit estro+, Falvit Mama, OcuVite Lutein forte.

W 2022 roku przeprowadzono kontrolę sanitarną w zakładzie i nie stwierdzono nieprawidłowości. W zakładzie opracowane są i wdrożone systemy zarządzania jakością.

Wytwórnia suplementów diety PHARMACTOR w Jeleniej Górze przy ulicy Wincentego Pola 19a w 2022 roku zmieniła profil działalności – z produkcji składników suplementów diety na produkcję i konfekcjonowanie suplementów diety w postaci kapsułek. Obiekt działa jako wytwórca kontraktowy i produkuje suplementy na zlecenie kontrahentów. Zakład posiada opracowane i wdrożone procedury oparte na zasadach systemu HACCP oraz dokumentację Dobrej Praktyki Produkcyjnej i Dobrej Praktyki Higienicznej (GMP/GHP).

2) Producenci pierwotni i rolniczy handel detaliczny. W 2022 roku pod nadzorem PSSE w Jeleniej Górze znajdowało się:

- 4 producentów pierwotnych, produkujących głównie pasze, pszenicę, owies, żyto, pszenżyto, grykę, rzepak, kukurydzę, soję,
- 1 prowadzący rolniczy handel detaliczny (soki, dżemy, kiszone warzywa)
- 31 producentów pierwotnych, którzy prowadzili działalność związaną z dostawami bezpośrednimi zbóż, warzyw (ziemniaków, marchewki, pietruszki, cebuli, czosnku, buraków, sałaty, kalarepy, ogórków, rukoli, szpinaku, natki, pomidorów) i owoców,
- 9 producentów pierwotnych prowadzących również rolniczy handel detaliczny oraz dostawy bezpośrednie zbóż (pszenicy, jęczmienia, owsa, żyta, pszenżyta, kukurydzy, prosa, gryki, rzepaku), warzyw (ziemniaków, marchewki, pietruszki, cebuli, czosnku,

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

buraków, sałaty).

W 2022 roku skontrolowano 2 gospodarstwa rolne:

- Gospodarstwo Rolne, Bogdan Chamielec, Dziwiszów 90, 58-508 Jelenia Góra- kontrola w zakresie produkcji pierwotnej i dostaw bezpośrednich.
- Ogrodnictwo, Piotr Bartosiewicz, ul. Zamkowa 2, 58-520 Janowice Wielkie- kontrola w zakresie produkcji pierwotnej i dostaw bezpośrednich. Gospodarstwo jest Ekologiczne, co potwierdza certyfikat wydany przez Bioekspert Sp. z o.o. Warszawa. Sprzedaż odbywa się pod zamówienie do sklepu „Naturalnie” w Jeleniej Górze przy ul. Szkolnej oraz osobom indywidualnym.

W 2022 roku PPIS w Jeleniej Górze skierował do Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu wnioski o nałożenie kary pieniężnej na osobę prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą Juliversum, ul. Jana Matejki 20 lok. 1B, 58-500 Jelenia Góra, w zakresie której prowadzona jest produkcja i sprzedaż żywności z naruszeniem przepisów dotyczących:

- rozpoczęcie prowadzenia działalności z naruszeniem przepisów ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia poprzez niedopełnienie obowiązków w zakresie rejestracji i zatwierdzenia zakładu,
- niezgodną z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności (...) prezentację środków spożywczych oferowanych do sprzedaży za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość na stronach internetowych,
- uniemożliwienie przeprowadzenia czynności kontrolnych,

oraz,

na osobę prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą DG Paweł Paterek ul. Jana Matejki 20 lok 1B, 58-500 Jelenia Góra, w zakresie której to działalności prowadzona jest produkcja i sprzedaż żywności z naruszeniem przepisów dotyczących:

- rozpoczęcie prowadzenia działalności z naruszeniem przepisów ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia poprzez niedopełnienie obowiązków w zakresie rejestracji i zatwierdzenia zakładu,
- uniemożliwienie przeprowadzenia czynności kontrolnych.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2022 rok

Obrót środkami spożywczymi

Nadzorowano 683 zakłady obrotu żywnością, w tym w Jeleniej Górze 444, w powiecie karkonoskim 239. W grupie obrotu środkami spożywczymi skontrolowano ogółem 268 obiektów, w tym 177 sklepy, 11 kiosków, 14 aptek, 22 magazyny hurtowe, 6 środków transportu oraz 10 ruchomych punktów sprzedaży i 28 innych punktów sprzedaży. Wystawiono ogółem 142 decyzje merytoryczne w tej grupie obiektów, w tym decyzje nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, które dotyczyły m.in.:

- złego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń, urządzeń i sprzętu i wyposażenia
- braku weryfikacji dokumentacji systemu HACCP,
- braku dokumentu potwierdzającego właściwą jakość wody;

W grupie obrotu środkami spożywczymi wystawiono ogółem 32 mandaty na kwotę 7700 zł., głównie za naruszenie wymagań higieniczno-sanitarnych, brak zapisów w rejestrach prowadzonych w ramach Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej (GHP/GMP) oraz systemu HACCP, brak orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych, (w tym w Jeleniej Górze 19 mandatów na kwotę 4600 zł i 13 mandatów na 3100 zł w powiecie). W 2022 roku w tej grupie obiektów przeprowadzono 68 kontroli interwencyjnych, w związku z informacjami klientów dotyczącymi nieprawidłowej jakości wprowadzanych do obrotu środków spożywczych oraz w związku z powiadomieniami systemu RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach).

Zakłady żywienia zbiorowego, w tym zakłady usług cateringowych

Nadzorowano ogółem 1030 obiektów, w tym 698 zakładów żywienia zbiorowego otwartego (w powiecie 464, w Jeleniej Górze 234), 325 zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego (w powiecie 237, w Jeleniej Górze 88) oraz 7 zakładów usług cateringowych (4 w powiecie i 3 w Jeleniej Górze). Skontrolowano w sumie 492 zakłady. Nałożono 57 mandatów na kwotę 21200 zł, w tym 22 mandaty na kwotę 8500 złotych w Jeleniej Górze i 35 mandaty na kwotę 12700 zł. w powiecie karkonoskim – głównie za nieprzestrzeganie wymagań higieniczno-sanitarnych, brak zapisów z monitoringu w ramach systemu HACCP, brak orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych, brak segregacji w urządzeniach chłodniczych, nieprawidłowo prowadzone procesy mycia naczyń kuchennych i sprzętu, niewłaściwie prowadzone procesy technologiczne.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

W grupie obiektów żywienia zbiorowego wydano w sumie 341 decyzji merytorycznych, w tym decyzje nakazujące dotycząc stwierdzonych nieprawidłowości, m.in. w zakresie:

- złego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń, urządzeń i wyposażenia,
- wyeksploatowanego sprzętu i urządzeń,
- braku wyniku badania wody potwierdzającego jej jakość,
- braku wyniku badania wyrobu gotowego nietrwałego mikrobiologicznie,
- weryfikacji procedur GHP, GMP i HACCP,
- złych warunków przechowywania środków spożywczych.

W 2022 roku podejmowano czynności kontrolne związane ze zgłaszanymi wnioskami przez konsumentów.

W grupie obiektów żywienia zbiorowego otwartego wydano jedną decyzję unieruchomienia zakładu, która dotyczyła zakładu z Jeleniej Góry. Przedsiębiorca wykonał zalecenia objęte decyzją, w wyniku czego zakład wznowił działalność. Ponadto wydano w tej grupie 3 decyzje zakazujące wprowadzania produktów do obrotu (2 w powiecie karkonoskim, 1 w Jeleniej Górze).

W grupie zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego znajdują się m.in. bloki żywienia w szpitalach. Według ewidencji w 2022 r. znajdowało się 11 bloków żywienia w szpitalach, w tym w 3 żywienie prowadzone jest w formie cateringu. W 2022 r. skontrolowano wszystkie bloki żywienia.

Nadzorowane zakłady to:

- Blok żywienia w Centrum Medycznym Zarzeczce w Karpaczu przeprowadzono 1 kontrolę sprawdzającą do decyzji wydanej w 2021 r. Wykonano większość zaleceń objętych decyzją. Sposób żywienia pacjentów oceniono jako prawidłowy.
- Wojewódzkie Centrum Szpitalne Kotliny Jeleniogórskiej – Jednostka Medyczna Wysoka Łąka w Kowarach przy ulicy Sanatoryjnej 27. Przeprowadzono 2 kontrole sprawdzające do decyzji wydanej w 2021r. Wszystkie zalecenia zostały wykonane.
- „IZER-MED” zlokalizowany w Szklarskiej Porębie przy ulicy Sanatoryjnej 1. Przeprowadzono kontrolę sanitarną, nie wydano decyzji nakazującej. Stwierdzono nieprawidłowości w jadłospisie dekadowym dotyczące niezapewnienia w jadłospisie dekadowym wystracającej ilości warzyw i owoców każdego dnia oraz nie

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

- zapewnienia napojów fermentowanych. Strona ustosunkowała się do stwierdzonych uwag do jadłospisu i wdrożyła działania naprawcze, o czym poinformowała w piśmie.
- Wojewódzki Szpital Rehabilitacyjny w Janowicach Wielkich przy ulicy Sudeckiej 15 - w 2022 roku przeprowadzono kontrole kompleksową w oparciu o arkusz oceny. Sposób żywienia pacjentów oceniono jako prawidłowy.
 - Szpital Wojewódzki w Jeleniej Górze. W roku 2022 przeprowadzono kontrolę tematyczną w zakresie oceny sposobu żywienia pacjentów. Jadłospis oceniono jako prawidłowy.
 - Zakład opiekuńczo-leczniczy w Jeleniej Górze przy ulicy Żeromskiego 2. W 2022 roku przeprowadzono kontrolę sanitarną i wydano decyzję nakazującą dotyczącą przedstawienia aktualnego wyniku badania wody używanej w zakładzie oraz przedstawienia aktualnego wyniku badania wyrobu gotowego, nietrwałego mikrobiologicznie, wyprodukowanego w zakładzie. Jadłospis oceniono jako prawidłowy.
 - Blok żywienia w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Zgromadzenia Sióstr Św. Elżbiety w Miłkowie. Przeprowadzono kontrolę kompleksową, nie stwierdzono nieprawidłowości. Jadłospis oceniono jako prawidłowy.
 - Blok żywienia w SP ZOZ Szpital Specjalistyczny MSWiA w Jeleniej Górze przeprowadzono kontrolę sprawdzającą do decyzji z 2021r. – wszystkie zalecenia wykonano. Oceniono jadłospis jako prawidłowy.

W systemie cateringowym funkcjonują 3 zakłady:

- Punkt Wydawania Posiłków KCM przy ul. Bankowej 5-7 w Jeleniej Górze, przeprowadzono kontrolę sprawdzającą do decyzji z 2021r. – zalecenia wykonano.
- Rozdzielnia posiłków w Powiatowym Centrum Zdrowia w Kowarach. Obiekt został skontrolowany i nie stwierdzono nieprawidłowości.
- Punkt wydawania posiłków w ZOL w Szklarskiej Porębie. W zakładzie przeprowadzono kontrolę kompleksową, posiłki dostarczane są z kuchni głównej zakładu IZER-MED w Szklarskiej Porębie.

oraz bloki żywienia w sanatoriach, gdzie według ewidencji znajduje się 8 zakładów, w tym 4 w systemie cateringowym, tj.:

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

- Restauracja Zdrojowa „Edward” w Jeleniej Górze przy Parku Zdrojowym 4 prowadzi pełną produkcję wraz z formą cateringu – dostarcza posiłki do obiektów należących do Uzdrowiska „Stoczniowiec”, do Restauracji „Długi Dom”, Uzdrowiska „Lalka” i „Marysieńka”. Obiekty zlokalizowane są w Jeleniej Górze. W Restauracji „Edward” w 2022 roku przeprowadzono kontrolę sanitarną. Oceniono pozytywnie sposób żywienia.
- Blok żywienia w SP ZOZ Sanatorium Uzdrowiskowe „AGAT” w Jeleniej Górze. W 2022 r. przeprowadzono kontrolę sanitarną. Jadłospis wymaga poprawy. Wydano decyzję nakazującą w zakresie: doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-technicznego podłogę w boksach magazynowych; opracowania procedury badania wyrobu gotowego nietrwałego mikrobiologicznie i okazania aktualnego wyniku badania wyrobu gotowego nietrwałego mikrobiologicznie, wyprodukowanego w zakładzie.
- Blok żywienia w Domu Zdrojowym I w Jeleniej Górze. W 2022r. nie przeprowadzono kontroli. Wcześniejsze kontrole nie wykazywały nieprawidłowości.
- Blok żywienia w Centrum Rehabilitacji i Rolników KRUS „Granit” w Szklarskiej Porębie. W 2022 r. przeprowadzono kontrolę kompleksową, w wyniku której nie stwierdzono nieprawidłowości. Jadłospis został oceniony jako prawidłowy.

Bloki żywienia funkcjonujące przy szkołach i innych placówkach oświatowych są systematycznie remontowane, bądź budowane są nowe kompleksy szkolno-przedszkolne. Stan sanitarny tych obiektów nie budzi zastrzeżeń.

Do części stołówek szkolnych, zwłaszcza w gminach, dowożone są obiady w systemie cateringowym. Szkoły coraz częściej korzystają z takiej formy zapewnienia posiłków dzieciom. W pozostałych obiektach szkolnych prowadzona jest pełna produkcja.

W przypadku żywienia pacjentów w szpitalach i sanatoriach oraz dzieci w placówkach oświatowych w trakcie przeprowadzonych kontroli, zwrócono uwagę podmiotom prowadzącym działalność na przestrzeganie wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego oraz Narodowego Centrum Edukacji Żywnościowej w zakresie planowania żywienia i układania jadłospisów.

W grupie zakładów usług cateringowych znajduje się 7 zakładów. Skontrolowano 5 zakładów przeprowadzając w nich 7 kontroli. Wydano w sumie 7 decyzji

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2022 rok

administracyjnych, w tym 1 decyzję nakazującą wykonanie zaleceń dotyczących zapewnienia gładkiej, łatwej do utrzymania w czystości powierzchni ścian i sufitów, drzwi do magazynu oraz wymiany wyeksploatowanego sprzętu produkcyjnego. W jednym zakładzie nałożono mandat karny na kwotę 400 zł. za zły stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń produkcyjnych, brak orzeczeń lekarskich osób zatrudnionych przy produkcji żywności, brudny sprzęt i urządzenia, brak zapisów z realizacji procedur systemu HACCP.

Wytwórnice i miejsca obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością

W 2022 r pod nadzorem znajdowało się pięć hurtowni prowadzących obrót materiałami i wyrobami przeznaczonym do kontaktu z żywnością oraz cztery wytwórnice, a także 7 sklepów. Wśród wytwórnicy materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością na szczególną uwagę zasługują dwa zakłady:

- „Jelenia Plast” w Jeleniej Górze przy ulicy Spółdzielczej 47, zakład zajmuje się głównie produkcją artykułów ogrodowych oraz artykułów gospodarstwa domowego, w tym w niewielkim stopniu materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością. Od 1998 roku Jelenia Plast posiada certyfikaty ISO 9002, ISO 9001: 2015. Zakład zatrudnia 700 osób. W grudniu 2022 r przeprowadzono w zakładzie kontrolę kompleksową, kontrola nie wykazała nieprawidłowości.
- Huta Szkła Julia w Piechowicach przy ulicy Kryształowej 73, zakres działalności zakładu: produkcja wyrobów szklanych ozdobnych, użytkowych oraz przeznaczonych do kontaktów z żywnością (kieliszki, karafki, szklanki, talerze itp.) z przeznaczeniem na rynek krajowy i eksport. Produkcja odbywa się zarówno na zamówienie klienta jak i na sprzedaż hurtową oraz detaliczną.

Charakterystyka stanu sanitarnego zakładów żywnościowo-żywnościowych zlokalizowanych na trasach turystycznych

Nadzorowano ogółem 1552 zakłady, w tym skontrolowanych zostało ogółem 694 obiekty w miejscowościach turystycznych. Przeprowadzono w nich 941 kontroli. Wystawiono 92 mandaty na kwotę 30 200 zł. Wydano 1 decyzję unieruchomienia zakładu (opisano w grupie zakładów żywienia zbiorowego otwartego).

Najczęściej powtarzające się usterki to:

- zły stan techniczny pomieszczeń, urządzeń, sprzętu i wyposażenia,
- weryfikacja procedur GHP, GMP i HACCP,

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

- brak wyników badania wody i badania wyrobów gotowych nietrwałych mikrobiologicznie wyprodukowanych w zakładzie.

W sezonie 2022 skontrolowano następujące schroniska:

- Schronisko „Pod Łabskim Szczytem”. Przeprowadzono kontrolę kompleksową w oparciu o arkusz oceny, zakład jest w dobrej kondycji technicznej.
- Schronisko „Dom Śląski”. Przeprowadzono kontrolę tematyczną, nie stwierdzono nieprawidłowości.
- Schronisko SZRENICA w Szklarskiej Porębie. Przeprowadzono w zakładzie kontrolę kompleksową w oparciu o arkusz oceny, nie stwierdzono nieprawidłowości.
- Schronisko „Hala Szrenicka” – w wyniku przeprowadzonej kontroli sanitarnej nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.
- Schronisko ODRÓDZENIE w Przesiece ul. Karkonoska 4 – w wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej blok żywienia oceniono prawidłowo.
- Schronisko NA PRZEŁĘCZY OKRAJ w Kowarach ul. Przełęcz Okraj 1 – Przeprowadzono kontrolę kompleksową w oparciu o arkusz oceny, nie stwierdzono nieprawidłowości.
- Schronisko „Szwajcarka” w Karpnikach. Przeprowadzono kontrolę kompleksową w oparciu o arkusz oceny, zakład oceniono jako prawidłowy.
- Schronisko „Samotnia” w Karpaczu prowadzi działalność w zakresie pełnej produkcji posiłków z wykorzystaniem surowców wymagających obróbki wstępnej. Przeprowadzono kontrolę sanitarną i nie stwierdzono nieprawidłowości.
- W Jakuszycach w pobliżu granicy z Republiką Czeską skontrolowano obiekt **Stacja turystyczna ORLE Szklarska Poręba** Jakuszyce Osiedle Orle 1. Przeprowadzono kontrolę kompleksową, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ponadto w 2022 r. rozpoczął działalność Kompleks restauracji w Dolnośląskim Centrum Sportu w Jakuszycach. Obiekt spełnia wymagania sanitarno-higieniczne do prowadzenia działalności gastronomicznej.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

Obrót środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego, suplementami diety oraz środkami spożywczymi wzbogaconymi

W 2022 roku przeprowadzono analizę oznakowania 48 suplementów diety, w tym 17 oferowanych przez internet oraz 47 środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, w tym 42 z grupy: żywność przeznaczona dla niemowląt i małych dzieci i 5 z grupy: żywność specjalnego przeznaczenia medycznego.

Oceniane produkty pochodziły z obrotu w sklepach i aptekach oraz od przedsiębiorców z terenu będącego pod nadzorem Powiatowej Stacji a także oferowane były przez internet.

W sumie zakwestionowano 19 suplementów diety, w tym 12 oferowanych przez internet i 1 z grupy: żywność specjalnego przeznaczenia medycznego.

Skutkiem tego były postępowania administracyjne prowadzone wobec przedsiębiorców z terenu będącego pod nadzorem tutejszej Stacji, a w przypadku przedsiębiorców spoza terenu nadzorowanego przez Powiatową Stację powiadamiano odpowiednich Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych zgodnie z kompetencją miejscową.

Produkty dyskwalifikowano ze względu na nieprawidłowe oznakowanie opakowań jednostkowych, które wprowadzały konsumentów w błąd.

Ponadto w 2022 roku w ramach urzędowej kontroli i monitoringu żywności pobrano do badań laboratoryjnych:

- 20 próbek suplementów diety,
- 47 próbek środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, w tym:
 - * 42 próbek żywności przeznaczonej dla niemowląt,
 - * 5 próbek żywności specjalnego przeznaczenia medycznego.

Wszystkie próbki w badanych zakresach spełniały wymagania zdrowotne żywności, a 1 próbka żywności specjalnego przeznaczenia medycznego została zdyskwalifikowana, ze względu na nieprawidłowe oznakowanie.

**Ocena zaawansowania wdrażania systemu HACCP
(System Analizy Zagrożeń i Krytycznych Punktów Kontroli)**

Stopień wdrożenia systemu HACCP przedstawia się następująco. Na 1905 zakładów będących pod nadzorem w 2022 r. w 1675 zakładach wdrożony jest system HACCP, co stanowi 87,9% obiektów. Taki procent wdrożenia wynika z tego, że duża część zakładów znajdujących się w rejestrze posiada opracowaną uproszczoną ocenę zagrożeń tj. dobrą praktykę rolniczą lub dobrą praktykę produkcyjną gospodarstwa rolnego oraz dobrą praktykę

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

higieniczną. Są to m.in. produkcje pierwotne, rolniczy handel detaliczny, kuchnie domowe, apteki, środki transportu.

Ocena działań w ramach systemu RASFF

(System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach).

W 2022 roku w ramach systemu RASFF otrzymano łącznie 72 powiadomienia, w tym 36 alarmowych, 34 informacyjne, w związku z czym podejmowano czynności kontrolne i wyjaśniające dotyczące występowania w obrocie zakwestionowanych partii produktów.

Przeprowadzono łącznie 209 kontroli i postępowań wyjaśniających, które dotyczyły:

- 56 sklepów spożywczych, w tym 39 super i hipermarketów,
- 6 hurtowni spożywczych,
- 20 innych obiektów obrotu żywnością,
- 4 zakładów żywienia zbiorowego otwartego,
- 2 piekarni,
- 5 innych miejsc obrotu wyrobami do kontaktu z żywnością,
- 5 osób prywatnych.

Do systemu RASFF zgłoszono produkty spożywcze:

- ze względu na zanieczyszczenia mikrobiologiczne:
- ze względu na zanieczyszczenia chemiczne:
- ze względu na inne zagrożenia, np. zgłoszone przypadki pęknięcia szkła;

Ponadto 13 powiadomień w systemie RASFF dotyczyło świeżego mięsa drobiowego dystrybuowanego przez jeleniogórski zakład KUBEX Bartłomiej Kubiak, Michał Kubiak, ul. Spółdzielcza 51, 58-500 Jelenia Góra. W każdym przypadku były podejmowane czynności związane z pełną identyfikacją odbiorców i wycofywaniem produktów z obrotu.

**Informacja o współpracy z innymi jednostkami kontrolnymi
oraz środkami masowego przekazu**

Sekcja Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia współpracuje z Inspekcją Weterynaryjną w Jeleniej Górze, m.in. w zakresie dotyczącym dwóch zakładów:

- „KUBEX” w Jeleniej Górze przy ul. Spółdzielczej 51, gdzie nadzór sanitarny nad warunkami przechowywania i obrotem artykułów spożywczych sprawuje Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze, a nadzór nad rozbiorem mięsa oraz produkcją

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

produktów pochodzenia zwierzęcego sprawuje Inspekcja Weterynaryjna;

- FLORIT Sp. z o.o., w Jeleniej Górze, ul. Podwale 25 (Supermarket Intermarche). Nadzór sanitarny nad warunkami przechowywania i obrotem środków spożywczych sprawuje Państwowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze, a nadzór nad rozbiorem mięsa, produkcją mięsa mielonego oraz produkcją produktów pochodzenia zwierzęcego sprawuje Inspekcja Weterynaryjna.

Ponadto informowano pisemnie powiatowe stacje sanitarno-epidemiologiczne na terenie kraju o występowaniu w obrocie nieprawidłowo oznakowanych suplementów diety pochodzących od producentów lub importerów z terenów nadzorowanych przez te stacje.

Do powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych w kraju przesyłano również informacje odnośnie żywności zgłaszanej w ramach systemu RASFF.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

**VII. ZAGROŻENIE ŚRODOWISKA PRACY MIASTA I POWIATU
KARKONOSKIEGO Z UWZGLĘDNIENIEM CHORÓB ZAWODOWYCH**

Do zadań Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze należy nadzór nad warunkami higieny środowiska pracy w zakładach pracy.

W roku 2022 w ewidencji Sekcji Higieny Pracy znajdowało się 436 (301 obiektów, 135 podobiektów) zakładów wymagających nadzoru nad warunkami pracy. W Jeleniej Górze – 251 zakładów, w powiecie karkonoskim – 185. W zakładach tych było zatrudnionych 19 083 osoby, z czego w mieście – 12 920 osób, w powiecie – 6 163 osoby. Przeważającą część – 361 zakładów pracy (82,8 % nadzorowanych obiektów) stanowiły zakłady zatrudniające do 50 pracowników. Najwięcej pracowników 2 449 osób, podobnie jak w latach ubiegłych, zatrudnionych było w służbie zdrowia, w mieście 1 547 osób, w powiecie 902 osoby oraz w działalności produkcyjnej – produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych – 3 486 osób, w mieście 1 957 osób, w powiecie 1 529 osób. Największym zakładem w mieście jest DWS Draexlmaier zatrudniający 1 957 osób, a w powiecie Dr Schneider Radomierz, zatrudniający 1 269 osób.

W roku 2022 Sekcja Higieny Pracy skontrolowała 172 zakłady pracy (miasto – 106, - 42,23%, powiat – 66 – 35,67%), co stanowi 39,451% zakładów będących w ewidencji. W roku 2022 Sekcja Higieny Pracy wykonała **211** kontroli dotyczących nadzoru nad warunkami pracy (miasto – 131, powiat – 80) oraz 4 kontrole w ramach nadzoru nad kosmetykami.

Kontrole te obejmowały następujące zagadnienia:

- określenie występujących na stanowiskach pracy czynników szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia,
- ocenę realizacji przez pracodawców obowiązku wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- sprawdzenie prowadzenia przez pracodawców obowiązujących rejestrów czynników szkodliwych i czynników rakotwórczych,
- ocenę aktualności badań lekarskich pracowników,
- sprawdzenie realizacji wymogów w zakresie wprowadzania do obrotu i stosowania w działalności zawodowej substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym prekursorów narkotyków grupy II i produktów biobójczych,

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

- sprawdzenie dokonania przez pracodawców oceny i udokumentowania ryzyka zawodowego występującego przy określonych pracach.

W 76 (miasto – 49, powiat – 27) zakładach pracy wydano 98 (miasto – 67, powiat – 31) decyzji nakazujących likwidację stwierdzonych uchybień sanitarno-higienicznych, ponadto wydano 21 (miasto – 19, powiat – 2) decyzji dotyczących chorób zawodowych.

W roku 2022 w wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

- stwierdzenie pomiarami stężeń i natężeń czynników szkodliwych przekraczających normatywy higieniczne na stanowiskach pracy – przekroczenia stwierdzono w 11 zakładach pracy, (miasto – 3, powiat – 8), co stanowi 6,40 % zakładów skontrolowanych,
- brak aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy – stwierdzono w 36 zakładach pracy (w mieście - 22, w powiecie - 14), co stanowi 20,93% skontrolowanych w roku 2022 zakładów pracy,
- brak rejestrów czynników szkodliwych dla zdrowia stwierdzono w 16 zakładach pracy (w mieście – 9, w powiecie - 7) – 9,3% zakładów skontrolowanych,
- brak aktualnych badań lekarskich stwierdzono w 2 zakładach pracy (w mieście – 1, w powiecie – 1), co stanowi 1,16 % zakładów skontrolowanych,
- uchybienia w zakresie stosowania i obrotu chemikaliami stwierdzono w 9 zakładach pracy (w mieście – 5, w powiecie – 4), co stanowi 5,23% skontrolowanych w roku 2022 zakładów pracy,
- zły stan sanitarno-techniczny pomieszczeń stwierdzono w 34 zakładach (w mieście - 22, w powiecie – 12), co stanowi 19,77 % skontrolowanych w roku 2022 zakładów pracy,
- brak lub nieprawidłową ocenę ryzyka zawodowego stwierdzono w 32 zakładach pracy (w mieście – 16, w powiecie – 16), co stanowi 18,6% skontrolowanych w roku 2022 zakładów pracy.
- uchybienia w zakresie czynników biologicznych stwierdzono w 4 zakładach pracy (w mieście – 2, w powiecie – 2), co stanowi 2,32% skontrolowanych w roku 2022 zakładów pracy,
- uchybienia w zakresie czynników rakotwórczych lub mutagennych stwierdzono w 4 zakładach pracy (w mieście – 1, w powiecie – 3), co stanowi 2,32%

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

skontrolowanych w roku 2022 zakładów pracy.

Chemikalia

Przeprowadzono 106 kontroli (miasto – 72, powiat – 34), z czego 80 (miasto – 48, powiat – 32) dotyczyło dalszych użytkowników stosujących chemikalia, 3 (wszystkie w mieście) dalszych użytkowników formulatorów, 23 (miasto – 21, powiat – 2) kontroli dystrybutorów.

Na terenie miasta i powiatu brak jest podmiotów odpowiedzialnych za wprowadzanie produktu biobójczego lub substancji czynnej do obrotu.

Wydano 6 decyzji (miast – 4, powiat – 2), w których było 7 (miasto – 4, powiat – 3) nakazów dotyczących uchybień związanych z stosowaniem i wprowadzaniem substancji i mieszanin chemicznych.

Nakazy dotyczyły:

- właściwego oznakowania miejsca składowania i przechowywania – 4 nakazy (miasto – 2, powiat – 2),
- zapewnienia pracownikom instrukcji określających sposób składowania i pakowania – 3 nakazy (miasto – 1, powiat – 2),

Ocena narażenia zawodowego

W roku 2022 w przekroczeniach normatywów higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia pracowało ogółem 173 osoby.

W roku 2022 w przekroczeniach normatywów higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia na terenie miasta pracowało 7 osób.

W roku 2022 w przekroczeniach normatywów higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia na terenie powiatu karkonoskiego pracowało ogółem 166 osób. W stosunku do liczby zatrudnionych w zakładach objętych nadzorem – liczba osób pracujących w zagrożeniu stanowiła odsetek 0,9%. Najwięcej osób pracujących w warunkach szkodliwych – 29 osób zatrudnionych było w THOM POLSKA oraz JURO-TRANS – 24 osób narażonych było na hałas.

Główne czynniki szkodliwe środowiska pracy to:

- hałas – 170 osób pracowało w przekroczeniu NDN hałasu, stwarzającym ryzyko zawodowego uszkodzenia słuchu, (stanowiska m.in. operatorów sprzętu ciężkiego, stolarzy, ślusarzy, spawaczy)

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

- pyły – 9 osób pracowało w przekroczeniu NDS.

Choroby zawodowe

Występujące w środowisku pracy czynniki szkodliwe dla zdrowia w stężeniach i natężeniach przekraczających dopuszczalne normy mogą powodować u zatrudnionych pracowników następstwa zdrowotne w postaci chorób zawodowych.

W roku 2022 otrzymano 22 zgłoszenia podejrzenia chorób zawodowych, z terenu miasta 13, z terenu powiatu 9 zgłoszeń, sporządzono 25 kart oceny narażenia zawodowego (miasto – 17, powiat – 8).

Po przeprowadzeniu postępowań wyjaśniających wydano 13 decyzji stwierdzających chorobę zawodową – 12 z terenu miasta, 1 z terenu powiatu, wydano również 8 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej, 7 decyzji z terenu miasta i 1 z terenu powiatu.

Decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej dotyczyły:

- chorób zakaźnych lub pasożytniczych – 6 (miasto),
w tym COVID 19 – 4, borelioza – 1, gruźlica -1,
- chorób narządu głosu – 3 (miasto),
- chorób układu ruchu – 3 (miasto),
- zespół cieśni nadgarstka – 1 (powiat).

Środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne

Prowadzony jest stały monitoring rynku substancji psychoaktywnych, prowadzone są działania rozpoznawcze i czynności kontrolne w celu identyfikacji podmiotów, co do których istnieje uzasadnione podejrzenie, że wytwarzają lub wprowadzają do obrotu środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne. W roku 2022 nie przeprowadzono kontroli w obiektach podejrzanych – policja nie wskazała żadnych podejrzanych obiektów.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

VIII. HIGIENA ZAKŁADÓW NAUCZANIA

Do zadań Sekcji Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia – pion Higieny Dzieci i Młodzieży należy bieżący nadzór sanitarny nad placówkami oświatowo-wychowawczymi, szkołami wyższymi i placówkami wypoczynku sezonowego dzieci i młodzieży zarejestrowanymi na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze. Ponadto pracownicy Sekcji dokonują oceny dostosowania mebli do zasad ergonomii w szkołach i przedszkolach, oceny wymogów w stosunku do urządzeń i sprzętu sportowego w szkołach oraz mebli szkolnych, higienicznej oceny rozkładów zajęć lekcyjnych w szkołach podstawowych i gimnazjalnych oraz oceny realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych w szkolnych pracowniach chemicznych. W 2022 roku pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jeleniej Górze znajdowało się 155 stałych placówek oświatowo-wychowawczych oraz 174 turnusów sezonowego wypoczynku dzieci i młodzieży.

Tabela Nr 7 Stałe placówki oświatowo-wychowawcze na terenie Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego

Obiekty	Miasto	Powiat	Razem
Żłobki	6	1	7
Przedszkola	21	13	34
Szkoły podstawowe	11	19	30
Liceum ogólnokształcące	1	-	1
Zespoły szkół	10	7	17
Szkoły Policealne	5	1	6
Szkoły Wyższe	3	0	3
Szkoły Specjalne	-	1	1
Domy studenckie	2	0	2
Bursy i internaty	2	3	5
Placówki opiekuńczo wychowawcze	8	3	11
Pozaszkolne Placówki specjalistyczne	1	2	3
Młodzieżowy Dom kultury	1	-	1
Domy Pomocy Społecznej	-	2	2
Domy Wczasów Dziecięcych	-	3	3
Schroniska Młodzieżowe	1	6	7
Centra Szkolenia Zawodowego	-	1	1

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

Obiekty	Miasto	Powiat	Razem
Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze	-	1	1
Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii	1	-	1
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	1	-	1
Placówki wychowania pozaszkolnego	9	-	9
Placówki wsparcia dziennego	4	4	8
Ochotniczy Hufiec Pracy	-	1	1
Razem	87	68	155

Ogółem przeprowadzono 258 kontroli, w tym 97 w placówkach na terenie Jeleniej Góry, 161 w powiecie karkonoskim, w wyniku których wydano 5 decyzji administracyjnych w obiektach, w których podczas kontroli stwierdzono braki i uchybienia mające wpływ na stan sanitarno-higieniczny przedmiotowych placówek, w tym w 4 placówkach z Jeleniej Góry oraz w 1 placówce w powiecie karkonoskim.

SZKOŁY PODSTAWOWE, GIMNAZJA I SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE

Skontrolowano 30 szkół podstawowych, w tym 11 w Jeleniej Górze, 19 w powiecie karkonoskim, 17 zespołów szkół, w tym 7 w Jeleniej Górze, 10 w powiecie karkonoskim. Przedmiotem oceny, z punktu widzenia zdrowia dzieci i młodzieży, były stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, ilość i jakość urządzeń sanitarnych, prawidłowe meble dostosowane do wzrostu, posiadanie przez placówki atestów/certyfikatów na sprzęt meblowy, sportowy i urządzenia stanowiące wyposażenie placów zabaw, ocena warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, prawidłowo ułożone tygodniowe rozkłady zajęć.

W placówkach na terenie Jeleniej Góry wydano decyzje merytoryczne dotyczące:

- w przedszkolu niepublicznym – złego stanu sanitarno-technicznego sufitu i ściany w sali dla dzieci,
- w 2 zespołach szkół – w jednym – złego stanu sanitarno-technicznego podłogi w sali obróbki drewna, w drugim – złego stanu sanitarno-technicznego podłóg w 4 klasach lekcyjnych,
- w poradni pedagogiczno-psychologicznej – złego stanu sanitarno-technicznego stolarki okiennej oraz ścian i sufitów na I piętrze.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

W powiecie karkonoskim wydano 1 decyzję – w szkole podstawowej w zakresie złego stanu sanitarno-technicznego ścian w korytarzu oraz wykładziny podłogowej w sali lekcyjnej.

Ponadto w 4 placówkach, w tym w 2 zespołach szkół w Jeleniej Górze, na wniosek stron, wydano decyzje przedłużające terminy wykonania obowiązków:

- w zakresie złego stanu sanitarno-technicznego wykładziny w klasach i sali gimnastycznej,
- w zakresie złego stanu sanitarno-technicznego nawierzchni boiska oraz ogrodzenia terenu przy szkole,
- w Liceum Ogólnokształcącym w zakresie niewłaściwego stanu technicznego ścian w szatni i bloku sportowym.
- w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w zakresie niewłaściwego stanu technicznego okna na klatce schodowej oraz okna w pokoju wychowanków,

natomiast w powiecie karkonoskim w 1 zespole szkół w zakresie niewłaściwego stanu technicznego nawierzchni chodnika, nawierzchni boiska szkolnego oraz schodów przy wejściu do szkoły

**OCENA WARUNKÓW POBYTU DZIECI I MŁODZIEŻY W PLACÓWKACH
NAUCZANIA I WYCHOWANIA**

Pomiary natężenia oświetlenia sztucznego

W roku 2022 nie wykonywano pomiarów natężenia oświetlenia sztucznego.

Higiena procesu nauczania

W skontrolowanych placówkach w 49 oddziałach (29 w Jeleniej Górze, 20 w powiecie karkonoskim) dokonano oceny rozkładów lekcji – nieprawidłowości nie stwierdzono. Dokonano również oceny ergonomii mebli szkolnych i przedszkolnych – skontrolowano 294 oddziałów, w tym w 125 oddziałach oceniono 1950 dzieci w Jeleniej Górze oraz w 169 oddziałów oceniono 2726 dzieci w powiecie karkonoskim. W tym zakresie również nieprawidłowości nie stwierdzono. Dyrektorzy szkół i przedszkoli posiadają certyfikaty na wymieniane elementy mebli np. blaty ławek, siedziska i oparcia krzeseł.

Ocena wymogów w stosunku do urządzeń i sprzętu sportowego w szkołach oraz mebli szkolnych jest systematycznie dokonywana podczas bieżących kontroli. Szkoły w większości nadal wyposażone są w stary sprzęt sportowy i meble szkolne, ale w dobrym stanie

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

technicznym, lecz bez certyfikatów. Nowy sprzęt sportowy lub meble szkolne posiadają certyfikaty.

Profilaktyczna opieka zdrowotna w szkołach

W zakresie oceny profilaktycznej opieki zdrowotnej skontrolowano 30 szkół podstawowych (11 miasto, 19 w powiecie), 17 zespołów szkół (7 miasto, 10 powiat). Szkoły posiadają gabinety profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami, w których zadania realizowane są przez pielęgniarki na terenie szkół. Wszystkie gabinety spełniają wymagania sanitarno-techniczne.

Ocena infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

W czasie kontroli oceniono infrastrukturę do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. W 30 szkołach podstawowych, w tym 11 w mieście oraz 19 w powiecie, 17 zespołach szkół, w tym 7 w mieście oraz 10 w powiecie oraz 3 uczelniach wyższych w Jeleniej Górze. 7 szkół podstawowych dodatkowo korzysta z basenu a 1 szkoła z dodatkowej sali gimnastycznej. W skontrolowanych placówkach stan sanitarno-techniczny pomieszczeń należących do infrastruktury do prowadzenia zajęć WF nie budził zastrzeżeń.

Dożywianie uczniów

W skontrolowanych obiektach w 2022 roku z dożywiania korzystało 7308 uczniów (3120 - miasto, 4188 - powiat), z czego:

- z ciepłych posiłków – 2695 uczniów (1125 - miasto, 1570 – powiat), w tym 126 sponsorowanych (28 – miasto, 97 – powiat),
- z drugich śniadań – 4613 uczniów (1995 – miasto, 2618 – powiat) w tym 3815 sponsorowanych (1695 – miasto, 2120 – powiat),
- z napojów – 5081 uczniów.

Posiłki finansowane są głównie przez MOPS, GOPS, parafie, a w kilku przypadkach jest to indywidualny sponsoring.

NADZÓR NAD SUBSTANCJAMI CHEMICZNYMI W SZKOŁACH

Kontrole w zakresie nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami przeprowadzono w 6 zespołach szkół (3 – miasto, 3 – powiat) oraz w 5 szkołach podstawowych (3 – miasto, 3 – powiat). Uchybień w zakresie oznakowania i przechowywania substancji chemicznych i ich mieszanin nie odnotowano. Skontrolowane placówki posiadały spisy i karty charakterystyk stosowanych substancji chemicznych.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

ŻŁOBKI, PRZEDSZKOLA, PLACÓWKI WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO

Skontrolowano 5 żłobków i 1 klub dziecięcy w Jeleniej Górze, 1 żłobek w powiecie oraz 34 przedszkola (21 – miasto, 13 – powiat). W skontrolowanych placówkach nie stwierdzono nieprawidłowości. Wszystkie placówki posiadają właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej oraz higieny procesu wychowania i nauczania.

**PLACÓWKI OPIEKUŃCZO- WYCHOWAWCZE W TYM DOMY DZIECKA,
POGOTOWIA OPIEKUŃCZE**

W bieżącym okresie sprawozdawczym skontrolowano 7 placówek opiekuńczo-wychowawczych (6 – miasto, 1 – powiat). Zakresem kontroli objęto stan sanitarno-techniczny pomieszczeń mieszkalnych, magazynowych, węzłów sanitarnych, kuchni, pokoi do nauki oraz wszystkich innych pomieszczeń, z których korzystali wychowankowie. Przedmiotem kontroli były również stan i ilość pościeli i bielizny pościelowej oraz sposób jej przechowywania, jak również sprzętu meblowego stanowiącego wyposażenie pomieszczeń. Stan techniczny budynku oraz bieżący stan sanitarno-porządkowy nie budził zastrzeżeń.

**INTERNATY I BURSRY ZAKŁADY Z POBYTEM CAŁODOBOWYM ORAZ
POBYTEM DZIENNYM I CAŁODOBOWYM**

Skontrolowano 2 domy studenckie w Jeleniej Górze oraz 3 bursy i internaty w powiecie, 2 placówki w Jeleniej Górze. Zakresem kontroli objęto stan sanitarno-techniczny pomieszczeń mieszkalnych, magazynowych, węzłów sanitarnych, pokoi do nauki oraz wszystkich innych pomieszczeń, z których korzystali mieszkańcy (świetlice, siłownie, pralnie, suszarnie itp.). Przedmiotem kontroli były również stan i ilość pościeli i bielizny pościelowej oraz sposób jej przechowywania.

SZKOŁY WYŻSZE

Skontrolowano 3 szkoły wyższe publiczne w mieście oraz 17 obiektów wchodzących w ich skład. Zakres kontroli obejmował stan sanitarno-techniczny budynków, pomieszczeń dydaktycznych tj. sal wykładowych, seminaryjnych/ ćwiczeniowych, bibliotek, pracowni i laboratoriów, bloków sportowych i ich wyposażenia, węzłów sanitarnych oraz stan oświetlenia sztucznego. Przedmiotem kontroli była również dokumentacja medyczna do celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników szkół wyższych. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. Szkoły posiadają właściwe warunki zarówno

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

co do utrzymania higieny osobistej oraz właściwą infrastrukturę do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

WYPOCZYNEK I REKREACJA

W trakcie przebiegu tegorocznego wypoczynku zimowego i letniego w bazie wypoczynku zostało zarejestrowanych 174 turnusów, z czego skontrolowano 67. Placówki posiadają izolatki (prawidłowo wyposażone), w których zapewniono opiekę medyczną a także dostateczną ilość bieżącej zimnej i ciepłej wody. Pokoje dzieci, łazienki i sanitariaty sprzątane były na bieżąco.

Na wniosek rodziców przeprowadzono kontrole interwencyjne:

- w Ośrodku Wypoczynkowym „HALNY” kontrolę przeprowadzono na wniosek rodziców u uczestniczki wystąpiły objawy wskazujące na podejrzenie COVID-19, uczestniczkę odebrali rodzice do domu, osoby z kontaktu niezaszczone do czasu uzyskania wyniku zostały odizolowane a po potwierdzeniu zachorowania na COVID-19, osoby z kontaktu podlegające kwarantannie zostały przewiezione własnym środkiem transportu do miejsca zamieszkania i zostały objęte kwarantanną. Pozostałe osoby były zdrowe.
- w Domu Wczasowym Łokietek kontrolę przeprowadzono w związku ze zgłoszeniem lekarza udzielającego porady ponieważ u dzieci przebywających na wypoczynku wystąpiły objawy ze strony układu pokarmowego. Na podstawie przeprowadzonego wywiadu epidemiologicznego ustalono, że w obiekcie przebywały dwie grupy dzieci na wypoczynku zorganizowanym. Jedna grupa w ilości 32 osób w wieku od 10-17 lat i 4 opiekunów, oraz druga grupa w ilości 56 dzieci w wieku od 7-12 lat oraz 5 opiekunów. Objawy chorobowe wystąpiły u 30 dzieci w jednej z grupie w wieku od 7-12 lat, wezwano lekarza, który udzielił pomocy medycznej. Żadne z dzieci nie zostało hospitalizowane. Opiekunowie grupy nie zgłosili żadnych dolegliwości. W dniu kontroli kierownik wypoczynku poinformował, że objawy chorobowe u dzieci ustąpiły. Do Powiatowej Stacji nie wpłynęło zgłoszenie lekarskie dotyczące wystąpienia zbiorowego zatrucia pokarmowego w obiekcie. Lekarz zakwalifikował zachorowania jako wirusową infekcję jelitową. Kontrola sanitarna bloku żywienia wykazała nieprawidłowości sanitarno-higieniczne, za które osobę odpowiedzialną ukarano mandatem karnym. Kontrola części hotelowej nie wykazała nieprawidłowości.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

Ponadto na wniosek rodziców przeprowadzono kontrole:

- w Hotelu Bornit w Szklarskiej Porębie, która dotyczyła pogryzienia 1 dziecka przez insekty. Przeprowadzona kontrola nie potwierdziła obecności insektów w obiekcie, natomiast kierownik kolonii udał się z dzieckiem do szpitala w Jeleniej Górze, gdzie lekarz pediatra stwierdził u dziecka wysypkę. Mama zabrała dziecko do domu,
- na obozie harcerskim „Czerwonak” w Szklarskiej Porębie. Zarzuty dotyczyły nieodpowiednich warunków higieniczno-sanitarnych oraz wystąpienie u 20 dzieci objawów ze strony układu pokarmowego – bóle brzucha, wymioty i biegunki na 55 uczestników obozu. Przeprowadzona kontrola nie potwierdziła zarzutów sanitarnych w części dotyczącej obiektu, natomiast stwierdzono bałagan w namiotach, gdzie przebywały chore dzieci – porzucane ubrania, torebki po zupkach, chipsach, butelki po napojach, za które odpowiada komendant obozu ZHP oraz wychowawcy. Przeprowadzono rozmowę i udzielono instruktażu komendantowi obozu, który zobowiązał się do usunięcia zanieczyszczeń, co potwierdził pismem złożonym w Powiatowej Stacji. Z informacji uzyskanych od komendanta, do chorych dzieci nie wzywano lekarza, nie zarejestrowano również do POZ w Szklarskiej Porębie. Kolejne kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Skontrolowano 3 Domy Wczasów Dziecięcych oraz 7 schronisk młodzieżowych. Zakresem kontroli objęto stan sanitarno-techniczny pokoi, pomieszczeń magazynowych, węzłów sanitarnych, oraz wszystkich innych pomieszczeń, z których korzystali mieszkańcy (świetlice, sale sportowe, pralnie, suszarnie itp.). Przedmiotem kontroli były również stan i ilość pościeli, i bielizny pościelowej oraz sposób jej przechowywania prania i dezynfekcji. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

IX. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Do zadań Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2022 roku należy:

- w ramach strategicznej oceny oddziaływania - opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego;
- w ramach oddziaływania na środowisko - wydawanie postanowień w sprawie raportów o oddziaływaniu przedsięwzięć na środowisko i określanie ich zakresu;
- w ramach postępowania administracyjnego - uzgadnianie dokumentacji projektowej budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych, uzgadnianie warunków zabudowy i lokalizacji inwestycji dla przedsięwzięć powstających na terenie nie posiadającym aktualnego planu zagospodarowania przestrzennego;
- w ramach odbioru - wydawanie opinii sanitarnych dopuszczających do użytkowania i eksploatacji obiektów budowlanych, modernizowanych, przebudowywanych zakładów lub ich części.

W 2022 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wydał:

- 9 opinii dotyczących projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (6 dla powiatu i 3 dla miasta),
- 7 opinii dotyczących projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (5 dla powiatu i 2 dla miasta),
- 3 opinie dotyczące odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (1 dla powiatu i 2 dla miasta),
- 23 opinie dotyczące potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (12 dla powiatu i 11 dla miasta), w tym 21 opinii o braku potrzeby przeprowadzenia oceny (10 dla powiatu i 11 dla miasta),
- 11 opinii dotyczących środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia (7 dla powiatu i 4 dla miasta), w tym 1 opinia negatywna dla miasta,
- 27 opinii dotyczących dokumentacji projektowej (18 dla powiatu i 9 dla miasta),
- 136 opinii dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych (72 dla powiatu i 64 dla miasta),

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

- 1 opinia dotycząca założenia cmentarza dla powiatu, w tym 1 opinia nie wyrażająca zgody na założenie cmentarza.

Działania Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jeleniej Górze są podejmowane na wniosek organów administracji samorządowej lub inwestorów i mają na celu zapewnienie właściwego stanu sanitarnohigienicznego w realizowanych obiektach, a także usunięcie zagrożeń i uciążliwości zrealizowanych obiektów dla zdrowia ludzi.

W 2022 roku na terenie powiatu karkonoskiego i miasta Jeleniej Góry w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zajmowano się przede wszystkim przeprowadzaniem kontroli obiektów budowlanych w związku z wydaniem opinii dopuszczenia obiektu do użytkowania.

Uczestniczono w dopuszczeniu do użytkowania głównie obiektów żywnościowych i żywnościowych oraz obiektów świadczących usługi noclegowe, nowobudowanych lub adaptowanych.

W roku 2022 w porównaniu z rokiem 2021 wzrosła liczba przeprowadzonych kontroli obiektów budowlanych i tym samym ilość opinii sanitarnych dopuszczających do użytkowania. Wzrosła również liczba uzgodnień dokumentacji projektowej oraz postanowień dotyczących potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

W ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego uzgadniano również dokumentację projektową.

Działania inwestycyjne na terenie powiatu karkonoskiego i Jeleniej Góry nie spowodowały istotnych zagrożeń dla środowiska i zdrowia ludzi.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

X. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO ZDROWOTNA I PROMOCJI ZDROWIA

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze w ramach prowadzonej działalności inicjuje, organizuje, prowadzi, koordynuje i nadzoruje działalność oświatowo-zdrowotną w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych, szkołach wyższych oraz środkach masowego przekazywania, zakładach opieki zdrowotnej, innych zakładach, instytucjach i organizacjach oraz udziela im pomocy w prowadzeniu tej działalności. Realizowane są zadania dotyczących bieżących potrzeb zdrowotnych społeczeństwa wynikających z ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego, sytuacji epidemiologicznej, zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia oraz Komisji Europejskiej. W bieżącym roku zakres podejmowanych działań ograniczony był ze względu na trwający stan epidemii

W roku 2022 zagadnienia problemowe na terenie miasta Jeleniej Góry oraz powiatu karkonoskiego realizowano poprzez następujące interwencje programowe i nieprogramowe.

Interwencje Programowe

1. Program profilaktyki zakażeń HIV i choroby AIDS

Cel: Ograniczenie zakażeń HIV. Adresatami programu była młodzież szkół ponadpodstawowych, kobiety ciężarne oraz osoby dorosłe aktywne seksualnie.

W bieżącym roku program był realizowany w ramach działalności Punktu Konsultacyjno-Diagnostycznego – anonimowe i bezpłatne testowanie w kierunku HIV, w którym prowadzone jest poradnictwo okołotestowe, rozmowy indywidualne przed i po wykonaniu testu. W Punkcie przekazywano informacje na temat dróg zakażenia, ryzykownych zachowań, zagadnień okienka serologicznego. Szacowano ryzyko zakażenia i wyjaśniano procedurę testowania. Omówiono zasady profilaktyki, tj. stylu życia, ewentualnych zmian jakie pacjent może dokonać w swoim zachowaniu (bezpieczniejszy seks, bezpieczniejsze stosowanie narkotyków – bądź decyzja o podjęciu leczenia).

Wykonano ogółem 576 badań

- z miasta Jeleniej Góry 348, w tym dla 132 kobiet w ciąży,
 - z powiatu karkonoskiego 184, w tym dla 84 kobiet w ciąży,
- oraz wykonano 44 badania dla osób z innych powiatów województwa dolnośląskiego.

Punkt mieści się w Wojewódzkim Centrum Szpitalnym Kotliny Jeleniogórskiej w Jeleniej Górze, a jego działalność finansowana jest ze środków Urzędu Miasta Jeleniej Góry, Urzędu Marszałkowskiego oraz Krajowego Centrum ds. AIDS.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2022 rok

Przekazano również materiały edukacyjno-informacyjne do 6 szkół ponadpodstawowych w Jeleniej Górze i 4 w powiecie a także w ramach obchodów Światowego Dnia Walki z AIDS zorganizowano spotkanie z uczniami szkoły ponadpodstawowej w Jeleniej Górze.

2. Program „Trzymaj Formę”

Celem programu była edukacja w zakresie znaczenia aktywności fizycznej oraz zdrowego odżywiania. Adresatami programu byli uczniowie szkół oraz ich rodzice. Realizowany był we współpracy z dyrektorami szkół podstawowych.

W programie brało udział ogółem 10 szkół podstawowych, w tym z miasta Jeleniej Góry 8 szkół, 100 uczniów oraz 30 rodziców oraz z powiatu karkonoskiego 2 szkoły, 50 uczniów oraz 20 rodziców.

3. Bieg po zdrowie

Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej adresowany był dla IV klas szkół podstawowych, którego głównym celem jest opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży. Realizowany był we współpracy z dyrektorami szkół podstawowych. W programie wzięło udział ogółem 10 szkół podstawowych, w tym 6 szkół, 60 uczniów oraz 25 rodziców z miasta Jeleniej Góry oraz 4 szkoły, 40 uczniów oraz 15 rodziców z powiatu karkonoskiego.

4. Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu

Celem programu jest ograniczenie narażenia na dym papierosowy (w odniesieniu do czynnego i biernego palenia tytoniu) wśród Polaków. Program adresowany jest do ogółu społeczności lokalnej ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży a realizowany był we współpracy ze Strażą Miejską w 10 przedszkolach i 6 szkołach podstawowych w Jeleniej Górze oraz w powiecie w 6 przedszkolach i 6 szkołach podstawowych.

5. Czyste powietrze wokół Nas

Celem programów jest ochrona dzieci przed szkodliwością biernego palenia. Adresatami programu były dzieci przedszkolne oraz ich rodzice.

W programie brało udział 7 przedszkoli, w tym 5 przedszkoli – 250 dzieci, 250 rodziców z terenu miasta Jeleniej Góry oraz 2 przedszkoli – 125 dzieci, 125 rodziców z powiatu karkonoskiego.

6. Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne ?”

Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Grupa, do której

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

skierowany jest nowy program, to dzieci uczęszczające do przedszkoli w wieku 5-6 lat.

W programie brało udział ogółem 6 przedszkoli, w tym 5 przedszkoli – 120 dzieci z terenu miasta Jeleniej Góry oraz 1 przedszkole – 20 dzieci z powiatu karkonoskiego.

7. Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych

W ramach programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych, oprócz kampanii realizowano również program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość” adresowany do uczniów szkół ponadpodstawowych. W programie brało udział, ogółem 6 szkół ponadpodstawowych, w tym 4 szkoły – 43 uczniów z terenu miasta Jeleniej Góry oraz 2 szkoły – 32 uczniów z powiatu karkonoskiego.

8. Program Wybierz Życie Pierwszy Krok

Celem programu było podniesienie poziomu wiedzy na temat zagrożeń związanych z zakażeniami wirusem HPV i profilaktyki raka szyjki macicy wśród młodzieży ponadgimnazjalnej oraz ich rodziców i opiekunów. Motywowanie młodzieży do podjęcia roli liderów edukacji zdrowotnej w ich środowisku oraz wpływanie na zachowania zdrowotne rodziców i opiekunów, a zwłaszcza wzrost zainteresowania badaniami profilaktycznymi (na przykład badaniami cytologicznymi). Program realizowało 6 szkół ponadpodstawowych z Jeleniej Góry. Udział wzięło 420 uczniów i 12 nauczycieli.

Interwencje nieprogramowe:

1. Akcja letnia

Cel: Rozpowszechnienie informacji na temat zapobiegania zatruciom pokarmowym, postępowania w przypadku ukąszenia przez żmiję, zapobiegania zatruciom grzybami, profilaktyki tężca, zapobiegania chorobom zakaźnym osób wyjeżdżających za granicę, ochrony skóry przed promieniowaniem, zasad bezpiecznego spożycia surowych warzyw i owoców. Adresaci – społeczność lokalna, uczestnicy i organizatorzy obozów, kolonii, półkolonii. Zasięg – turnusy wypoczynkowe w miejscu zamieszkania – 3 turnusy, 63 uczestników. W powiecie karkonoskim akcja realizowana była na turnusach wypoczynkowych w formie wyjazdowej. Zasięg – 63 turnusy, 2535 uczestników.

W ramach akcji Bezpieczne Wakacje, we współpracy ze Strażą Miejską, zorganizowano na Placu Ratuszowym w Jeleniej Górze punkt informacyjny, w którym prowadzone były konsultacje oraz dystrybucja materiałów dotyczących bezpiecznego wypoczynku.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego za 2022 rok

2. Światowy dzień zdrowia

Hasłem przewodnim obchodów było „Zdrowie dla wszystkich”. Zadanie zrealizowano w 5 przedszkolach w Jeleniej Górze – zasięg 125 uczestników.

3. Światowy dzień bez papierosa 31 maja

Hasło przewodnie obchodów brzmiało „Tytoń a zdrowie”. Zadanie zrealizowano w 5 szkołach ponadpodstawowych i 5 szkołach podstawowych w Jeleniej Górze oraz w 4 szkołach ponadpodstawowych i 6 szkołach podstawowych w powiecie.

4. Działania profilaktyczne w zakresie środków zastępczych

Celem działań jest profilaktyka uzależnień i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu psychoaktywnych środków zastępczych w środowisku młodzieży, podjęcie działań informacyjno-edukacyjnych oraz zwrócenie uwagi na problemy zdrowotne wynikające z korzystania z dopalaczy. Zasięg w Jeleniej Górze – 3 turnusy wypoczynkowe w miejscu zamieszkania, 63 uczestników. W powiecie karkonoskim realizowany był na turnusach wypoczynkowych w formie wyjazdowej. Zasięg – 63 turnusów – 2535 uczestników.

5. Promocja szczepień ochronnych

W 2022 roku działania dotyczące propagowania szczepień dotyczyły promocji szczepień przeciwko COVID 19 oraz szczepień p/grypie w różnych grupach wiekowych i skierowane były do wszystkich placówek oświatowych na terenie Jeleniej Góry oraz powiatu, do których przesłano również materiały informacyjne zachęcające do szczepień. Na antenie TV Dami zostały wyemitowane spoty promujące szczepienia zarówno p/Covid 19, jak i grypie.

W 30 przedszkolach zrealizowano kampanię „Dbamy o zdrowie, wiemy jak pokonać wirusy i bakterie”. Zasięg to 1500 uczestników.

6. Kampania Wybieram bezpieczną Żywność”

Celem kampanii jest uświadomienie konsumentom jak istotną rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności odgrywa nauka. Kluczowym przesłaniem kampanii jest zachęcenie obywateli do dokonywania świadomych i pewnych wyborów żywieniowych. Do wszystkich szkół i przedszkoli na terenie Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego przesłano wytyczne i materiały do realizacji kampanii. Bezpośrednio działania prowadzono w 2 dwóch szkołach podstawowych i 1 ponadpodstawowej w Jeleniej Górze – zasięg to 456 uczestników.

7. Światowy Dzień Rzucania Palenia.

Celem akcji jest zachęcenie wszystkich palaczy, aby przynajmniej na jeden dzień podjęli próbę zaprzestania palenia. Zadanie zrealizowano w 6 szkołach podstawowych, 3 szkołach ponadgimnazjalnych w Jeleniej Górze oraz w Punkcie Anonimowego Testowania w kierunku

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

HIV/AIDS w Jeleniej Górze wśród kobiet w ciąży. Ogólny zasięg to ok.500 osób.

**Podsumowanie zwiększenie edukacji zdrowotnej społeczeństwa oraz działań promocji
zdrowia**

W celu podniesienia atrakcyjności działań i poszerzenia liczby odbiorców nawiązujemy współpracę z partnerami realizującymi zadania promocji zdrowia, między innymi z Urzędem Miasta Jeleniej Góry, Starostwem Powiatu Jeleniogórskiego, Strażą Miejską Jelenia Góra, Komendą Miejską Policji w Jeleniej Górze. Wspólne działania adresowane były do lokalnej społeczności. Współpraca z lokalnymi mediami, szczególnie TV Dami, w której emitowane są spoty dotyczące działań profilaktycznych podejmowanych na naszym terenie, pozwala na wzmocnienie działań i znaczące poszerzenie zasięgu.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

XI. Nadzór nad obiektami higieny radiacyjnej

Zgodnie z art. 12 ust. 1a pkt 2 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 338) nadzór nad obiektami higieny radiacyjnej zlokalizowanymi na terenie Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego, jako organ I instancji, sprawuje Dolnośląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny we Wrocławiu.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego
za 2022 rok**

XII. PODSUMOWANIE

1. Dynamika zachorowań na Sars-CoV-2 wymagała zaangażowania dużej części personelu Powiatowej Stacji w Jeleniej Górze w działalność przeciwepidemiczną. Podjęte działania zapobiegły niekontrolowanemu rozprzestrzenianiu się zakażeń.
2. Sytuację epidemiologiczną pozostałych chorób zakaźnych na terenie miasta Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego należy uznać za stabilną.
3. Jakość wody przeznaczonej do spożycia w wodociągach sieciowych miasta i powiatu była zgodna z obowiązującymi przepisami.
4. Obiekty użyteczności publicznej w większej części spełniały wymagania higieniczne i zdrowotne.
5. Stan sanitarno-techniczny placówek nauczania i wychowania ulega ciągłej poprawie.
6. Stan techniczny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku w wyniku ich modernizacji również ulega ciągłej poprawie.
7. Wdrażanie i stosowanie zasad GHP/GMP oraz HACCP zapewnia właściwy poziom bezpieczeństwa zdrowotnego żywności.
8. Konsumentom zapewniona została rzetelna informacja o środkach spożywczych, dzięki sprawowaniu wzmożonego nadzoru nad ich znakowaniem.
9. Stan sanitarno-techniczny i sanitarno-higieniczny placówek lecznictwa otwartego nie budzi zastrzeżeń.
10. Liczba pracowników zatrudnionych w warunkach przekroczenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia utrzymuje się na podobnym poziomie jak w latach ubiegłych, podobnie jak liczba stwierdzonych chorób zawodowych.
11. Podejmowane działania oświatowo-zdrowotne przyczyniają się do wzrostu zainteresowania społeczeństwa zdrowym stylem życia.